

VAKAVARAISUUTTA JA TALOUDELLISTA TILAA KOSKEVA KERTOMUS VUODELTA 2016**Sisällys**

Tiivistelmä.....	2
Sammanfattning.....	2
A. Liiketoiminta ja tulos.....	3
A.1 Vakuutusyhtiön liiketoiminta.....	3
A.2 Vakuutusliiketoiminnan tulos.....	3
A.3 Sijoitustoiminnan tulos.....	4
B. Hallintojärjestelmä.....	4
B.1 Vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä.....	4
B.2 Sopivuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset.....	6
B.3 Vakuutusyhtiön riskienhallinta.....	7
B.4 Riski- ja vakavaraisuusarvio.....	8
B.5 Sisäinen valvonta.....	9
B.6 Sisäinen tarkastus.....	9
B.7 Aktuaaritoiminto.....	10
B.8 Ulkoistaminen.....	10
B.9 Arvio yrityksen hallintojärjestelmän sopivuudesta sen liiketoimintaan kuuluvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monitkaisuuteen nähden.....	11
C. Riskiprofiili.....	11
C.1 Vakuutusyhtiön riskit.....	11
C.2 Riskialtistumat.....	13
C.3 Riskikeskittymät.....	14
C.4 Riskienvähentämistekniikat.....	14
C.6 Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä.....	15
C.7 Stressitestit ja herkkyysanalyysit.....	15
D. Arvostaminen vakavaraisuustarkoituksessa.....	17
D.1 Varojen arvostaminen vakavaraisuuslaskennassa.....	17
D.2 Vakuutustekninen vastuuvélka.....	19
D.3 Olennaiset taseen ulkopuoliset varat ja velat, joita ei ole tehty ilmoitusta viranomaiselle lomakkeella S.03.01.....	21
E. Pääoman hallinta.....	22
E.1 Oma varallisuus.....	22
E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus.....	23
E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa.....	23
E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot.....	23
E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen valmis.....	23
E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot.....	24
Lisätiedot.....	24
Liitteet.....	24

Tiivistelmä

Vuoden 2016 aikana OP-Henkivakuutus Oy:n liiketoiminta kehittyi myönteisesti ja hallituksen vahvistaman vuosisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön hallintojärjestelmässä, riskiprofilissa, arvostamisessa vakavaraisuustarkoitusta varten tai pääoman hallinnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

OP-Henkivakuutuksen liiketoimintaan vaikuttaneet keskeiset tapahtumat ja tulokset olivat seuraavat:

- Aurum Sijoitusvakuutus Oy sulautui OP-Henkivakuutus Oy:öön 31.12.2015. Sulautumisen johdosta Aurumin yksilölliset eläkevakuutukset olivat vapaasti takaisinostettavissa kolmen kuukauden ajan. Takaisinostojen määrä (noin 230 miljoonaa euroa) oli poikkeuksellisen suuri ja ylitti ennakoarviot.
- Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi luovutti OP-Henkivakuutukselle joulukuun 2015 lopussa yksilöllisen henkivakuutuskannan, jonka markkinaehtoinen vastuuvelka vuoden 2016 lopussa oli noin 1,1 miljardia euroa.
- OP Ryhmän vakuutusyhteisöjen keskinäisen työnjaon selkeyttämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi, OP-Henkivakuutus luovutti noin 13 300 työkyvyttömyysvakuutusta OP Vakuutukselle toukokuun 2016 lopussa.
- Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi luovutti OP-Henkivakuutukselle joulukuun 2016 lopussa yksilöllisen eläkevakuutuskannan, jonka markkinaehtoinen vastuuvelka luovutushetkellä oli noin 3,0 miljardia euroa.
- Yhtiön FAS-tulos ennen veroja oli 144 miljoonaa euroa. Tulos säilyi edellisvuoden tasolla.
- Solvenssi II -oma varallisuus oli vuoden 2016 lopussa 1 241 miljoonaa euroa ja vakavaraisuuspääomavaade oli 789 miljoonaa euroa ilman siirtymäsääntöjä. Siirtymäsääntöjen kanssa oma varallisuus oli 1 560 miljoonaa euroa ja vakavaraisuuspääomavaade 768 miljoonaa euroa. Solvenssi II:n mukainen solvenssisuhde oli 157 prosenttia ilman siirtymäsääntöjä ja 203 prosenttia siirtymäsäännöt huomioiden.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen jälkeen OP-Henkivakuutus Oy on maksanut 175 miljoonan euron lisäosingon, jonka jälkeen yhtiön vakavaraisuus (tilanne 31.3.2017) oli 145 % ylittäen tavoitteen 130 %.

Sammanfattning

Under 2016 utvecklades OP-Livförsäkrings Ab:s affärsverksamhet positivt och i enlighet med målen i den årsplan som styrelsen fastställt. Inga materiella förändringar har inträffat i bolagets bolagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering.

Centrala händelser och resultat som påverkade OP-Livförsäkrings affärsverksamhet:

- Aurum Placeringsförsäkring Ab fusionerades med OP-Livförsäkrings Ab 31.12.2015. Till följd av fusionen var det möjligt att fritt återköpa Aurums individuella pensionsförsäkringar i tre månaders tid. Beloppet av återköpen (cirka 230 miljoner euro) var exceptionellt stort och överträffade förhandsuppskattningarna.
- Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi överlät i slutet av december 2015 till OP-Livförsäkrings Ab ett individuellt livförsäkringsbestånd, för vilket försäkringsskulden till marknadsvillkor uppgick till cirka 1,1 miljarder euro vid slutet av 2016.
- OP-Livförsäkrings Ab överlät vid slutet av maj 2016 cirka 13 300 invaliditetsförsäkringar till OP Försäkring för att förtydliga den inbördes arbetsfördelningen och effektivisera verksamheten hos försäkringsföretagen i OP Gruppen.
- Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi överlät i slutet av december 2016 till OP-Livförsäkrings Ab ett individuellt pensionsförsäkringsbestånd, för vilket försäkringsskulden till marknadsvillkor uppgick till cirka 3,0 miljarder euro vid överlåtelsepunkten.
- Bolagets resultat före skatt och bokslutsdispositioner (FAS) var 144 miljoner euro. Resultatet var ungefär detsamma som året innan.
- Solvens II-kapitalbasen vid slutet av 2016 var 1 241 miljoner euro och solvenskapitalkravet var 789 miljoner euro utan övergångsbestämmelser. Med övergångsbestämmelser var kapitalbasen 1 560 miljoner euro och solvenskapitalkravet 768 miljoner euro. Solvensprocenten i enlighet med Solvens II var 157 utan övergångsbestämmelser och 203 med övergångsbestämmelser.

Efter bokslutet 2016 har OP-Livförsäkrings Ab betalat en extra utdelning på 175 miljoner euro. Efter det var bolagets solvens (läget 31.3.2017) 145 %, dvs. större än målet 130 %.

A. Liiketoiminta ja tulos

A.1 Vakuutusyhtiön liiketoiminta

Vakuutusyhtiötä koskevat tiedot:

Nimi ja oikeudellinen muoto	OP-Henkivakuutus Oy	Osakeyhtiö
Omistaja	OP Osuuskunta	100 % osakkeista
Vastuuvälvoija	Merja Junnonen	Finanssivalvonta
Tilintarkastaja	Paula Pasanen	KPMG Oy Ab
Olennot vakuutuslajit ja maantieteelliset alueet	Riskihenkivakuutus Säästöhenkivakuutus Yksilöllinen eläkevakuutus Ryhmäeläkevakuutus	100 % Suomi
Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat	<ul style="list-style-type: none">• Yksilöllisen henkivakuutuskannan luovutus Suomi-yhtiöstä 31.12.2015• Yksilöllisen eläkevakuutuskannan luovutus Suomi-yhtiöstä 31.12.2016• Aurum Sijoitusvakuutus Oy:n sulautuminen OP-Henkivakuutus Oy:öön 31.12.2015	

Vakuutusyhtiön perustiedot:

OP-Henkivakuutus Oy kuuluu OP Ryhmään, joka muodostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Osuuskunta toimii ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. OP-Henkivakuutus on OP Osuuskunnan tytäryhtiö, jonka osakepääomasta OP Osuuskunta omistaa 100 %.

OP-Henkivakuutuksen tuotteiden myynti ja asiakaspalvelu tapahtuu OP Ryhmän palveluverkostossa (konttorit ja sähköiset kanavat). OP-Henkivakuutuksen vakuutustuotanto on keskitetty keskusyhteisön ryhmäpalveluihin keskitettyyn palvelutuotantoon, jossa OP-Henkivakuutuksen palveluksessa työskenteli vuoden 2016 aikana keskimäärin 67 henkilöä.

OP Ryhmän strategia laaditaan ja päivitetään pääsääntöisesti kolmen vuoden välein. Strategian liitteeksi laaditaan tulosurat keskipitkälle aikavälille (3-5 vuotta). Strategiaa toteutetaan vuosittain laadittaville vuosisuunnitelmillä. OP-Henkivakuutuksen liiketoiminnan tavoitteet ja niitä toteuttavat vuosisuunnitelmat pohjautuvat OP Ryhmän strategiaan.

Strategiakauden aikana OP-Henkivakuutuksen liiketoimintaan vaikuttavat mahdolliset muutokset lainsäädännössä ja viranomaissääntelyssä. Vuoden 2018 alussa vakuutusten perintöveroedut poistuvat ja lisäksi valtiovarainministeriö valmistelee ennakkotietojen mukaan muutoksia kapitalisaatiosopimusten ja säästöhenkivakuutusten verokohteluun. Yksilöllisen eläkevakuutuksen verotus muuttui vuoden 2017 alussa uuden työeläkelain-säädännön voimaan tulon yhteydessä.

Eläke- ja henkivakuutuksen verotuksen muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus OP-Henkivakuutuksen tuot-teiden kysyntään. Muita merkittäviä tiedossa olevia säädosmuutoshankkeita ovat mm. PRIIPS (paketoituja sijoitustuotteita koskeva sääntely), IDD (vakuutuksenvälittäjä -direktiivi) ja IFRS 17 (vakuutussopimusten arvostaminen), joiden implementointi tulee kasvattamaan OP-Henkivakuutuksen hallintokuluja.

A.2 Vakuutusliiketoiminnan tulos

Vakuutustoiminnassa yhtiön tavoitteena on pitää vakuutustoiminnan tulos ja tehokkuus toimialan parhaana ja samalla huolehtia laadukkaasta vakuutuskannan hoidosta. Tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2016. Riskiliikkeen tulos parani edellisvuodesta 3 miljoonalla eurolla ja kustannusliikkeen tulos 2 miljoonalla eurolla. Yhtiön vakuutustekninen tulos oli 144 miljoonaa euroa (148).

Yhtiön ensivakuutuksen maksutulo pieneni 33 prosenttia 999 miljoonaan euroon (1 497).

Vastuuvelka kasvoi 16,7 miljardiin euroon (13,4). Vastuuvelasta Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomesta kannanluovutuksella saadun yksilöllisen eläkevakuutuskannan osuus vastuuvelasta oli 3,0 miljardia euroa. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan osuus oli 55 prosenttia (65) koko vastuuvelasta.

A.3 Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli vuonna 2016 282 (79) miljoonaa euroa. Taattujen etujen markkinaehtoinen vakuutusvelan muutos oli 205 (-30) miljoonaa euroa, joten sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoin oli 78 (109) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden tuottoja nosti korkotason lasku ja osakekurssien nousu. Sijoitustaseen nettotuotto jäi edellistä vuotta pienemmäksi koska osakkeiden ja epälikvidien sijoitusten tuotto oli edellistä vuotta alempi.

Koko sijoitusomaisuuden (ml. vastuuvelan korkosuojat) tuotto oli 6,9 %. Korkosijoitusten tuotto oli 4,0 %, osakesijoitusten tuotto 8,9 % ja epälikvidien sijoitusten tuotto 4,6 %. Korkosijoituksista parhaiten tuotti High Yield yrityslainat (11%), osakesijoituksista suomalaiset osakkeet (16,6%) ja epälikvidiestä sijoituksista listaamattomat osakkeet (7,3%).

Sijoitusten tuotto-odotus vuodelle 2017 on 2,2 %. Sijoitustaseen tuotto-odotus käyvin arvoin on 55 miljoonaa euroa. Sijoitustuottoihin vaikuttaa eniten korkotason ja luottoriskipreemioiden muutos sekä osakesijoitusten kokonaistuotto. Koko sijoitustaseen tuottoon vaikuttaa eniten osakkeiden sekä epälikvidien sijoitusten tuotto.

Sijoitusten ja sijoitustaseen tuotto-odotuksen taustalla on ns. StatusQuo –skenaario, jossa korkotason, valuuttakurssien ja yrityslainojen riskipreemioiden oletetaan pysyvän ennallaan. Korkosijoitusten tuotot ovat siis juoksevia tuottoja korjattuna käyrätuotoilla ja luottotappioilla. Luottotappioiden oletetaan vastaavan historiallista keskiarvoa. Osaketuotto muodostuu osingosta, inflaatiosta ja pitkän aikavälin odotetusta reaalisesta EPS-kasvusta. Osakkeiden arvostustason oletetaan pysyvän ennallaan. Kiinteistöille ja muille epälikvideille sijoituksille johdetaan vastaavat pitkän aikavälin tuotto-odotukset, joita käytetään myös seuraavana vuoden tuotto-odotuksena.

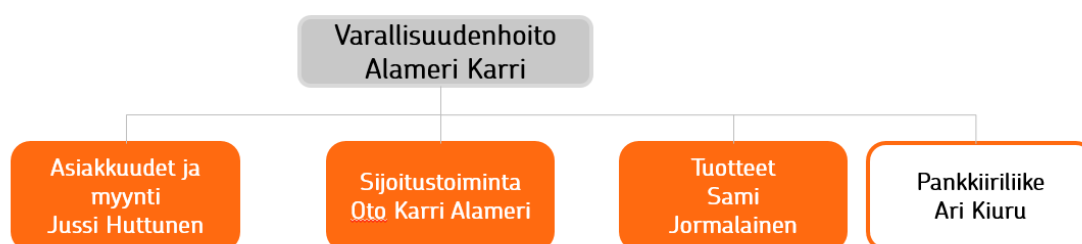
Kertomuskaudella yhtiöllä ei ollut arvopaperistettuja sijoituksia.

B. Hallintojärjestelmä

B.1 Vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä

OP Osuuskunnan johtokunta hyväksyy keskusyhteisön johtamis- ja päätöksentekojärjestelmän liitteineen ja se päivitetään vuosittain. Keskusyhteisön johtamis- ja päätöksentekojärjestelmässä kuvataan keskusyhteisön rooli OP Ryhmän ja keskusyhteisökonsernin johtamisessa sekä keskusyhteisökonsernin toiminnallinen ja juridinen päätöksenteko. Lisäksi johtamis- ja päätöksentekojärjestelmässä ja sen liitteissä määritellään päätöksentekuelimet, niiden tehtävät sekä päätöksentekotasot ja raportointisuhteet.

Toiminnallisesti ja OP Ryhmän tuloraportoinnissa henkivakuutusliiketoiminta kuuluu varallisuudenhoito –segmenttiin, jonka ohjauksesta vastaa OP Osuuskunnan johtokunta. Varallisuudenhoito –segmentin organisaatorakenne ja raportointisuhteet ovat seuraavat:

Tuotteet –liiketoiminta-alue vastaa OP-Henkivakuutuksen vakuutustuotannosta, jonka hoito on ulkoistettu ryhmän sisäisenä ulkoistuksena keskusyhteisön ryhmäpalveluihin keskitettyyn palvelutuotantoon.

OP-Henkivakuutuksen hallitus nimittää ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtajan kuultuaan OP Osuuskunnan johtokuntaa. Hallitus päättää OP Osuuskunnan johtokunnan linjausten mukaisesti henkivakuutusliiketoiminnan keskeisestä organisaatiosta kenteesta ja määrittelee keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaavat johtajat vastaavat alueensa toiminnoista sekä tavoitteiden saavuttamisesta. Hallituksen puheenjohtaja päättää toimintojen yksikkörakenteen sekä nimittää toimintojen johtajien suorat alaiset siltä osin, kun ne koskevat varallisuudenhoito –liiketoiminta- aluetta.

OP-Henkivakuutuksen toiminnallinen päätöksenteko perustuu vahvistettuun toiminnalliseen organisaatorakenteeseen. Toiminnallisen päätöksenteon tasot ovat seuraavat:

- OP Osuuskunnan johtokunta
- Hallitus
- Varallisuudenhoito –liiketoiminta-alueen johtaja (johtokunnan jäsen, hallituksen puheenjohtaja)
- Toimitusjohtaja
- Liiketoiminta-alueen johtaja (toiminnon johtaja)
- Yksikönpäällikkö.

OP-Henkivakuutuksen juridinen päätöksenteko tapahtuu seuraavissa elimissä:

- Yhtiökokous
- Hallitus
- Toimitusjohtaja.

Yhtiön hallitus tekee pääsääntöisesti päätökset OP Osuuskunnan johtokunnan tekemien linjausten mukaan. Yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimitusjohtajalla on lakisääteinen vastuu hoitaa päivittäistä yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka ovat yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen merkittäviä, laajakantoisia, periaatteellisesti tärkeitä tai epätavallisia toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa.

OP-Henkivakuutuksen johtoryhmänä toimii varallisuudenhoidon johtoryhmä, jonka puheenjohtaja toimii OP-Henkivakuutuksen hallituksen puheenjohtajana sekä OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenenä. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa tai itsenäisiä päätöksenteko-oikeuksia. Päätökset johtoryhmässä käsiteltävistä asioista tekee johtoryhmän puheenjohtaja tai se johtoryhmän jäsen, jonka vastuulla käsiteltävä asia on. Johtoryhmän tehtävänä on toimia puheenjohtajan tukena yhtiöön liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, yhtiön toiminnan koordinoimisessa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun varmistamisessa. Johtoryhmä toimii neuvoo-antavana ja valmistelevana elimenä. Johtoryhmätyöskentelyllä varmistetaan päätösten valmistelun laaja-alaisuus ja yhtiön sisäinen tiedonkulku.

OP-Henkivakuutuksen yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen jäsenet ovat OP Osuuskunnan johtokunnan jäseniä ja heille ei makseta kokouspalkkioita.

OP-Henkivakuutuksen palkitsemisjärjestelmät perustuvat OP Ryhmän ja keskusyhteisön yhteisiin palkitsemisen periaatteisiin ja järjestelmiin, joiden valmistelussa on otettu huomioon finanssialan palkitsemista koskevat säädökset ja Finanssivalvonnan kannanotot. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto on vahvistanut OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmien yhteiset ehdot, joita noudatetaan OP-Henkivakuutuksessa. Palkitsemisjärjestelmät laaditaan siten, että ne eivät johda epätoivottuihin toimintatapoihin, hallitsemattomaan riskinottoon tai toimenpiteisiin tai riskeihin, jotka ovat ristiriidassa yhtiön edun tai sen asiakkaiden kanssa.

OP Ryhmässä rahallinen palkitseminen koostuu kiinteistä ja muuttuvista palkkioista. Muuttuvat palkkiot käsittävät sekä lyhyen että pitkän aikavälin tulosten ja suoriutumisen perusteella myönnettävät palkkiot. OP Ryhmän muuttuvien palkkioiden kokonaisuus muodostuu kohderyhmäkohtaisista lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmistä sekä OP Ryhmän osuuspankeille ja keskusyhteisökonsernille yhteisestä johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmästä ja koko henkilöstöä koskevasta henkilöstörahostosta. Palkitsemisen kokonaisuus käsittää lisäksi työsuhteeseen perustuvia etuuksia, joiden tavoitteena on tukea yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja sitoutumista. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu. Muuttuvien palkkioiden osuus on normaalisti 0–10 prosenttia palkkasummasta.

OP-Henkivakuutuksen lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmassa ansaintajakso on kalenterivuosi ja palkkio maksetaan rahana. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä kattaa koko henkilöstön.

Ryhmätasoiseen pitkän aikavälin johdon palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat erikseen määritellyt johtajat ja avaintehtävissä toimivat henkilöt, jotka OP-Henkivakuutuksen hallitus on nimennyt. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto päättää järjestelmän OP Ryhmän tasoiset ansaintamittarit ja niille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen. Pitkän aikavälin järjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden pituisista ansaintajaksoista. Palkkion määrä riippuu tavoitteiden saavuttamisesta ansaintajakson päätyttyä. Ensimmäisen ansaintajakson 2011 – 2013 palkkio maksetaan lykkäysajan jälkeen kolmessa yhtä suuressa erässä kesäkuun loppuun mennessä vuosina 2015 – 2017 ja tavoitepalkkio maksetaan rahana palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmän ansaintajakson 2014 – 2016 perusteella mahdollisesti maksettava palkkio maksetaan OP Yrityspankin liikkeeseen laskemina debentuureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debentuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018 – 2020.

OP-Henkivakuutus kuuluu OP Ryhmän yhteiseen OP Ryhmän henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta.

OP-Henkivakuutus ei tehnyt raportointikauden aikana olennaisia transaktioita osakkeenomistajien tai hallinto-, johto- tai valvontaelimien jäsenten kanssa.

OP-Henkivakuutuksen henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty OP-Eläkekassasta otetulla eläkevakuutuksella. Osa henkilöstöstä kuuluu lisäksi OP-Eläkesäätiön tai vakuutusyhtiön lisäeläketurvan piiriin. Hallinto-, johto- tai valvontaelimien jäsenien ja muiden keskeisten toimintojen hoitajien lisä- ja varhaiseläkejärjestelyt on järjestetty em. mukaisesti.

B.2 Sopivuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset

Henkivakuutuksen keskeiset toiminnot ovat vakuutustoiminto, sijoitustoiminto, aktuaaritoiminto, taloustoiminto, riskienhallintatoiminto, sisäinen tarkastus ja compliance. Keskeisten toimintojen vastuutahot (suluisa tämänhetkinen vastuuhenkilö) OP:ssa ovat seuraavat:

- Vakuutustoiminto: Varallisuudenhoito, Tuotteet (Sami Jormalainen)
- Sijoitustoiminto: Varallisuudenhoito, Sijoitustoiminta (Karri Alameri)
- Aktuaaritoiminto: Talous ja keskuspankki, Vastuullinen vakuutusmatemaatikko (Piia Kolehmainen)
- Taloustoiminto: Talous ja keskuspankki, Tulos ja vakavaraisuus (Matti Nykänen)
- Riskienhallintatoiminto (Eva Tüll)
- Compliance (Eeva Lipasti)
- Sisäinen tarkastus: Tarkastus (Leena Kallasvuori)

Luotettavan hallinnon varmistamiseksi on johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon vastattava vastuuseen ja tehtävään liittyviä vaateita jatkuvasti.

Henkilöt arvioidaan aina ennen kuin uusia henkilöitä valitaan Fit & Proper -arvioinnin piirissä oleviin tehtäviin, mutta koska valintapäätöksen perusteena olevan arvion taustatiedot voivat muuttua ajan myötä, niin arviointia päivitetään valinnan jälkeen säännöllisesti joka toinen vuosi sekä aina kun tietoon on tullut seikkoja, jotka saattavat vaarantaa henkilön luotettavuuden tai sopivuuden. Arviointiin liittyvien tietojen ajantasaisuutta varmistetaan hankkimalla henkilöistä myös arvioinnin edellyttämät tukitiedot säännöllisesti.

Lisäksi ilmoitusvelvolliset veloitetaan oma-aloitteisesti informoimaan ko. yhteisöä, mikäli heidän tiedoissaan tapahtuu olennainen, arvioinnin kannalta negatiivinen muutos.

B.3 Vakuutusyhtiön riskienhallinta

OP-Henkivakuutuksen liiketoimintaan kuuluu riskien hallittu ottaminen ja kantaminen. Riskejä syntyy liiketoiminnan päivittäisestä harjoittamisesta sekä liiketoiminnallisesta ja taloudellisesta toimintaympäristöstä. Riskienhallinnan järjestämisestä vastaa OP-Henkivakuutuksen hallitus, joka vastaa siitä, että yhtiöllä on yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät riskienhallintajärjestelmät. Riskit hallitaan kolmessa tasossa. Ensimmäisessä tasossa liiketoimintayksiköt hallitsevat ja raportoivat oman vastuualueensa riskit osana päivittäistä toimintaansa. Toisessa tasossa OP Osuuskunta –konsernin riskienhallinta tukee, ohjaa ja valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja raportointia. Kolmannessa tasossa OP Osuuskunta – konsernin sisäinen tarkastus arvioi säännöllisesti riskienhallintaprosessin toimintaa ja riskiraportoinnin oikeellisuutta ja riittävyyttä. OP-Henkivakuutuksen vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa siitä, että yhtiössä sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset.

OP-Henkivakuutuksen riskienhallinta perustuu OP Ryhmän riskitoleranssijärjestelmän periaatteisiin ja maltilliseen riskintohalukkuuteen. Riskienhallinnan tavoite on tukea yhtiölle vahvistettujen liiketoimintalinjausten toteutumista. Riskienhallinta varmistaa oikeiden toimenpiteiden suorittamisen ja oman pääoman riittävyyden yhtiön toiminnan turvaamiseksi myös odottamattomissa tilanteissa. Yhtiöllä on liiketoimintalinjauksissa määritetty vakavaraisuustavoite. Riskienhallinta analysoi säännöllisesti yhtiön keskeisiä riskejä ja kokonaisriskiasemaa. Riskianalyysi annetaan vuosineljänneksittäin tiedoksi yhtiön johdolle sekä hallitukselle. Keskeisille riskeille asetetaan yhtiön liiketoiminnan jatkumisen ja vakavaraisuuden turvaavat rajoitteet. Yhtiön kantamat riskit katetaan riittävällä taloudellisella pääomalla riskin toteutumisen varalta. Liiketoiminnan harjoittamisesta ja toimintaympäristöstä seuraavat ei-toivottavat riskit minimoidaan toimintatapoja kehittämällä sekä vastuullisen ja luotettavan hallinnon avulla.

Liiketoimintayksiköt vastaavat operatiivisesta vakuutustoiminnan riskienhallinnasta. Keskeiset riskienhallinnan välineet ovat huolellinen vastuuvälitys sekä vakuutusteknisten riskien turvaava hinnoittelu. Vakuutusteknisten riskien toteutumista suhteessa ennusteisiin (riskiliike) ja liiketoiminnallisen kannattavuuden kehitystä suhteessa tavoitteisiin (kustannusliike) seurataan jatkuvasti. Vakuutustoiminnan riskiasema ja liiketoiminnan operatiiviset riskit raportoidaan yhtiön hallitukselle säännöllisesti.

Aktuaaritoiminto vastaa vakuutuskannan mallintamisesta ja arvostamisesta yhtiön vakuutusteknisenä vastuuvälityksenä ja yhdessä vakuutustoiminnan kanssa vakuutusteknisten riskien hinnoittelusta. Vastuuvälityksen kehityksestä ja sovelletuista laskuperusteista raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Sijoitustoiminto vastaa yhtiön sijoitusomaisuuden hallinnoimisesta sekä vastuuvälityksen markkinariskien suojaamisesta. Sijoitusten riskiasema määritetään sekä ryhmän taloudellisen pääoman laskentamenetelmän mukaisella menetelmällä että viranomaisraportoinnin vakavaraisuuslaskennan menetelmällä. Yhtiö pyrkii noudattamaan alan parhaita käytäntöjä laskentamenetelmissään. Sijoitustoiminnan riskiasema sekä yhtiön sijoitusten ja vastuuvälityksen kokonaisriskiasema raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

OP-Henkivakuutuksen keskeiset riskit ovat vakuutuskannan vakuutustekniset riskit, vastuuvälityksen korkoriski, sijoitustoiminnan markkinariskit, maksuvalmiusriski sekä operatiiviset ja compliance riskit. Yhtiön kokonaisriskiasema ja sen komponentit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti. Yhtiö raportoi vakavaraisuusasemansa viranomaisille vakuutusyhtiölain sekä Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

OP-Henkivakuutuksen tuotevalikoiman kuuluu pitkäaikaissäästämiseen tarkoitettujen henki- ja eläkevakuutusten lisäksi riskihenki- ja ryhmäeläkevakuutukset. Vakuutustekninen riski muodostuu myönnettyjen vakuutusten sisältämisestä vakuutus tapahtumaan sidotuista maksuväluista. Myönnetty vakuutus on hinnoiteltu tietyin oletuksin koskien vakuutus tapahtumien toteutumisjakaumaa tietyssä asiakassegmentissä. Myönnettyjen vakuutusten korvaukset joudutaan kuitenkin maksamaan tosiasiallisissa tapahtuneiden vakuutus tapahtumien perusteella. Odotetun ja toteutuneen maksuvelvoitteen ero muodostaa yhtiölle vakuutusteknisen riskin. Vakuutustekninen riski voi toteutua myös vakuutusteknisen vastuuvälityksen muutoksena, jos oletettu toteuma muuttuu vakuutusten juoksuaikana. Vakuutusteknisiä riskejä hallitaan määrittelemällä yhtiön maksuja ja vastuuvälityksen koskevat laskuperusteet turvaaviksi. Ajantasaiset vastuunvälitys ohjeet ja omapäätysmäärän ylittävien kuolemanvaraturvien jälleenvakuuttaminen pienentävät vakuutusteknisten tappioiden todennäköisyyttä tai lieventävät niiden tulosvaikutusta.

Kustannusriski muodostuu pitkäkestoisten vakuutus sopimusten hinnoittelussa tehdyistä oletuksista yhtiölle kertyvistä vakuutuskannan hoitokustannuksista. Kustannusriski korostuu niissä vakuutustyypeissä, joissa asiakkaalla on mahdollisuus sopimuksen takaisinostoon tai maksusuoritusten keskeyttämiseen. Yhtiö hallinnoi kustannusriskiä tuotekohtaisella kannattavuuden seurannalla, tuotevalikoiman kilpailukyvyllä sekä asiakassuhteita vaalimalla.

Sijoitustoiminnan markkinariskeillä tarkoitetaan rahoitusvälineiden, hyödykkeiden tai näiden arvonkehitykseen sidottujen rahoitusvälineiden hinta- ja likviditeettiriskiä. Hintariski jaotellaan edelleen korko-, osake-, luottospredi-, hyödyke-, valuutta-, kiinteistö- ja volatilitteettiriskeihin. Yhtiön sijoitusten markkinariskit arvioidaan, mitataan ja rajoitetaan tasolle, joka ei vaaranna yhtiön vakavaraisuutta. Sijoitusten muodostama riskiasema määritetään jatkuvasti ja raportoidaan säännöllisesti toimivalle johdolle ja hallitukselle. Yhtiöllä on toimenpidesuunnitelma sijoitusten riskiaseman vähentämiseksi vakavaraisuuden heikentyessä.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan suoria tai välillisiä tulon menetyksiä tai kustannuksia, joita aiheutuu esimerkiksi liiketoiminta- ja valvontaprosessien puutteista, tuotevirheistä, henkilöstöstä, oikeudellisista virheistä, viranomaisraportoinnin tai taloudellisen raportoinnin virheistä, tietoteknisistä virheistä sekä tietoturvan puutteista.

Henkivakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ja sijoitusten riskitasossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia kertomusvuoden aikana. Kokonaisuutena henkivakuutuksen riskiasema on säilynyt vakaana. Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetyn koron muutokseen on varauduttu suojaamalla merkittävä osa riskistä suorilla korkosijoituksilla ja korkojohdannaisilla.

Kertomusvuoden aikana riskienhallinnan keskeiset tekemiset liittyivät sijoitusten riskitason alentamiseen, vastuuvelan korikoriskin mallintamiseen ja sen suojaamiseen vakuudellisilla korkojohdannaisilla, vakavaraisuuslaskennan ja riskimittareiden kehittämiseen, massaraukeamisriskin jälleenvakuuttamiseen sekä operatiivisten riskien kartoitukseen.

OP-Henkivakuutuksen tasehallinnan prosessissa yhtiön vakuutuskannan ja sijoitustoiminnan markkinariskit arvioidaan kokonaisuutena ja kokonaisriskiasema raportoidaan yhteismitallisin menetelmin käypiin markkina-arvoihin perustuen (markkinakonsistenssi). Vastuuvelan avoimet markkinariskipositiot katetaan riittävällä pääomalla tai suojataan soveltuvilla rahoitusvälineillä kuten korkojohdannaisilla. Tasehallinnan prosessissa arvioidaan ja hallitaan myös yhtiön maksuvalmiusriski. Vakuutus sopimusten takaisinostot, vakuutusmaksujen keskeytykset, korvausmenojen heilahtelut tai kohdevaihdukset sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa saattavat johtaa tarpeeseen realisoida yhtiön sijoitusomaisuutta maksuvelvoitteiden kattamiseksi. Maksuvalmiuden varmistamiseksi yhtiö pitää riittävän osan sijoituksistaan likvideissä sijoituksissa. Yhtiö mittaa maksuvalmiusriskiä stressitestin avulla.

Yhtiö vastaa liiketoimintaansa liittyvien operatiivisten riskien hallinnasta hyödyntäen OP Osuuskunta –konsernin tarjoamaa tukea keskitettyjen toimintojen ja palvelujen toimintavarmuuden ja jatkuvuuden turvaamisessa.

Ulkoistettujen toimintojen osalta yhtiö noudattaa OP Osuuskunta –konsernissa hyväksytyjä menettelytapoja ja varmistaa, ettei ulkoistamisesta seuraa liiketoimintaprosessien laadun heikkenemistä eikä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintaedellytysten heikkenemistä.

Jatkuvuussuunnittelun avulla turvataan toiminnan jatkuvuus vakavan liiketoiminnan tai toimintaympäristön kriisitilanteen tapahtuessa. Tällaisia riskejä voivat olla esimerkiksi keskeisen toimitilan tuhoutuminen, yleisen tai yhtiökohtaisen tietoteknisen ympäristön vakava vaurioituminen ja pitkäkestoinen toimimattomuus sekä rahoitusmarkkinoiden tai pankkijärjestelmän toimintojen keskeytyminen kriisitilanteen tai viranomaisten toimien seurauksena. Yhtiö laatii jatkuvuussuunnitelmansa OP Osuuskunta –konsernin linjausten ja ohjeistuksen mukaisena.

B.4 Riski- ja vakavaraisuusarvio

OP-Henkivakuutus laatii vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion, joka on keskeinen osa yhtiön riskienhallintaa. Arvion tavoitteena on varmistaa vakavaraisuussäännösten jatkuva noudattaminen huomioiden yhtiön riski-profiili ja pääoman riittävyys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Arvion tulokset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Riski- ja vakavaraisuusarvion laatimisesta vastaa keskusyhteisön riskienhallinta sekä talous ja keskuspankki.

Riski- ja vakavaraisuusarvio käsitellään varallisuudenhoidon johtoryhmässä ja keskusyhteisön tase- ja riskien-hallintavaliokunnassa. OP-Henkivakuutuksen hallitus hyväksyy riski- ja vakavaraisuusarvion. OP Osuuskunnan hallintoneuvoston riskienhallintavaliokunta arvioi vakuutusyhtiöiden riski- ja vakavaraisuusarvioiden perusteella OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan laatua ja riittävyttä.

Vuoden 2016 riski- ja vakavaraisuusarviossa vakavaraisuusarvioon kehitettiin eri makrotalouden skenaarioissa (perus, kriisi, elvytysuunnitelma nopea ja elvytysuunnitelma yhdistelmä), joiden pohjalta on johdettu keskeiset laskenta-oletukset (sijoitustoiminnan tuotto, korkotaso) vakavaraisuusarvioimiseksi. Kriisiskenaarioina on käytetty elvytysuunnitelman yhdistelmää, jossa korkotaso jää pitkäksi aikaa matalalle ja lisäksi sijoitustoiminnan tuotto kriisiytyy. Lisäksi muissa kuin perusskenaariossa on huomioitu ylijäämäisen kannan osalta raukeamisstressi.

Vuoden 2016 riski- ja vakavaraisuusarvion mukaan OP-Henkivakuutuksen vakavaraisuus ylitti vakavaraisuustavoitteen ja yhtiön vakavaraisuus täytti vakavaraisuusvaateet viiden vuoden tarkastelussa kaikissa makrotalouden skenaarioissa. Pitkän aikavälin tavoitteena on pitää henkivakuutuksen vakavaraisuusarvio tasolla, jossa oman varallisuuden määrä on keskimäärin 130 % vakavaraisuusvaateesta (SCR).

B.5 Sisäinen valvonta

Tehokas ja luotettava sisäinen valvonta muodostaa perustan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiselle. OP Ryhmän jokaisessa yhteisössä ylin ja toimiva johto edistävät sisäiseen valvontaan myönteisesti suhtautuvan yrityskulttuurin muodostumista. Tehokas sisäinen valvonta ehkäisee ennalta rikkomuksia ja väärinkäytöksiä sekä varmistaa, että tapahtuneet rikkomukset ja väärinkäytökset pystytään selvittämään nopeasti. Sisäinen valvonta käsittää kaiken toiminnan valvonnan. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa.

OP-Henkivakuutuksessa noudatetaan OP Ryhmän sisäisen valvonnan periaatteita, jonka mukaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan eri muodoissa kaikilla organisaation tasoilla yksittäisestä toimihenkilöstä aina yhtiön hallitukseen asti. Sisäinen valvonta on osa yhtiön päivittäistä toimintaa ja toteutuksesta vastaavat liiketoiminta-alueiden johtajat.

Sisäisen valvonnan tukena OP Ryhmän yhteisöissä käytetään keskusyhteisön hyväksymää sisäisen valvonnan työkalua. Sisäisen valvonnan riittävyttä arvioidaan yhteisössä säännöllisesti myös riskikartoitusten yhteydessä. Havaitut puutteet sisäisessä valvonnassa korjataan ja korjaustoimenpiteiden edistymistä seurataan ryhmän jokaisessa yhteisössä.

B.6 Sisäinen tarkastus

OP-Henkivakuutuksen hallitus vastaa sisäisestä tarkastuksesta, joka on järjestetty ryhmätasoisesti siten, että tarkastustyö toteutetaan OP Ryhmän sisäisen tarkastuksen toimesta.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, jonka mukaisesti yksittäiset tarkastukset suoritetaan. Toimintasuunnitelmaa arvioidaan vähintään puolivuositain sen hetkiseen riskiarvioon perustuen. Toimintasuunnitelman muutoksista raportoidaan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota mm. aiempien tarkastusten tuloksiin, jatkuvan seurannan havaintoihin ja liiketoiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuneisiin ja ennakoitavissa oleviin muutoksiin.

Suoritetuista tarkastuksista sisäinen tarkastus antaa tarkastuskertomukset, jotka sisältävät tarkastuskriteerit, havainnot, riskiarviot ja suositukset. Sisäisen tarkastuksen antamia suosituksia seurataan toimenpideseuranta-kyselyllä puolivuositain ja tarvittaessa toteutetaan seurantatarkastus.

Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, keskusyhteisön ylimmälle johdolle, keskusyhteisön liiketoimintasegmenttien ja toimintojen johtoryhmille, keskus-yhteisön compliancella ja Finanssivalvonnalle sekä yhteisöjen hallituksille. Raportointi sisältää myös suositusten toteuttamista koskevat tiedot.

Sisäisen tarkastuksen suorittama tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäinen tarkastus tukee OP Ryhmää sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäinen tarkastus on suoraan OP Ryhmän pääjohtajan alainen ja raportoi Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus raportoi tarkastuksista OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle. Sisäisellä tarkastuksella ei ole operatiivista vastuuta tai valtuuksia tarkastettavista toiminnoista. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa OP Ryhmän sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet. Hallintoneuvoston tarkastusvalio-kunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman.

Tarkastukset toteutetaan hyvää sisäistä tarkastustapaa noudattaen. Hyvää tarkastustapaa ja sisäisen tarkastuksen riippumattomuutta ja objektiivisuutta linjaavat sisäistä tarkastusta koskevat The Institute of Internal Audit-torsin sekä tietojärjestelmätarkastusta koskevat Information Systems Audit and Control Associationin julkaisemat ammattistandardit sekä eettiset säännöt. Tarkastuksen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi ovat riippumatonta. Sisäisen tarkastuksen toiminnan ulkoinen laadunarviointi suoritetaan viiden vuoden välein.

Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmassa vuodelle 2016 oli OP-Henkivakuutus Oy:tä koskien kolme tarkastusta, lisäksi yksi vuoden 2015 suunnitelmassa ollut tarkastus valmistui vuoden 2016 puolella. Tarkastukset toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2016 valmistuneissa OP-Henkivakuutus Oy:tä koskevissa tarkastuksissa sisäisen valvonnan tila on kahdessa arvioitu riittämättömäksi ja kahdessa kehitettäväksi.

B.7 Aktuaaritoiminto

OP-Henkivakuutuksen aktuaaritoiminnon tehtävät on toteutettu Talous ja keskuspankin Varallisuudenhoidon BC-osaston Varallisuudenhoidon aktuaaritoimi-yksikössä. Aktuaaritoiminnosta vastaa yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa myös siitä, että yhtiössä sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset.

Aktuaaritoiminto on toteuttanut raportointikauden aikana säännöllisesti kuukausittain vakuutuskannan mallintamisen ja arvostamisen yhtiön vakuutusteknisenä vastuuvélkana sekä tilinpäätös- että vakavaraisuuslaskennan tarpeisiin. Raportointikauden aikana mallintamisen ja arvostamisen laskentaa on myös kehitetty & automatisoitu. Lisäksi aktuaaritoiminto on toteuttanut yhdessä vakuutustoiminnon kanssa vakuutusteknisten riskien hinnoittelua ja analysointia.

B.8 Ulkoistaminen

OP-Henkivakuutuksessa noudatetaan OP Ryhmälle laadittua ulkoistusten hallinta -ohjetta, joka perustuu Finanssivalvonnan ulkoistamissääntelyyn. Ohjeen mukaan ulkoistaminen tulee ensisijaisesti tehdä OP Ryhmän sisäiselle palveluntarjoajalle, mikäli tarvittavaa palvelua on ryhmän sisällä tarjolla. Ulkoistaminen OP Ryhmän ulkopuoliselle palveluntarjoajalle on mahdollista, mikäli sisäistä palveluntarjoajaa ei ole ryhmässä.

OP-Henkivakuutus on ulkoistanut OP Ryhmän sisäisille palveluntarjoajille seuraavat tehtävät:

- Tuotantoprosessit.
- ICT-palvelut (edelleen ulkoistettuna CGI:lle ja muille palveluntarjoajille).
- Sisäiset tukipalvelut (taloushallinto, liiketoimintatiedon hallinta, hr-palvelut, toimitilapalvelut, hankintapalvelut, aktuaaritoimi, riskienhallinta).
- Markkinoinnin ja myynnin tuen palvelut.
- Puhelin- ja verkkopalvelut.
- Tuote- ja palvelukehityksen palvelut.

OP-Henkivakuutus on lisäksi ulkoistanut OP Ryhmän ulkopuolelle seuraavat tehtävät:

- Luoton takaisinmaksuturvan OP-Henkivakuutuksen myöntämien turvalajien hoito ja korvaukset AXAn Suomen sivuliikkeelle.
- Etuusperusteisen ryhmäeläkkeen maksatuspalveluiden hoito Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariseen.

Ulkoistuksista on laadittu palvelusopimukset palveluntarjoajien kanssa ja palvelusopimusten liitteenä on palveluhinnasto sekä palvelukuvaukset. Ulkoistettujen palvelujen luotettavuus varmistetaan toiminnan jatkuvalla seurannalla, säännöllisillä tilanraportteilla sekä kattavalla raportoinnilla ulkoistetuista toiminnoista.

B.9 Arvio yrityksen hallintojärjestelmän sopivuudesta sen liiketoimintaan kuuluvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja moni-mutkaisuuteen nähden

OP-Henkivakuutuksen hallituksen arvion mukaan yhtiön hallintojärjestelmä on kattava ja riittävä huomioiden yhtiön liiketoiminnan riskit, niiden laajuus ja monimutkaisuus.

C. Riskiprofiili

C.1 Vakuutusyhtiön riskit

Vakuutusriski

Vakuustoitto perustuu riskin ottamiseen ja sen hallintaan. Merkittävimmät riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun sekä vastuuelan riittävyyteen. Lisäksi merkittävä vakuustoittoiminnan riski tulee vastuuelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä.

Raportointihetkellä vakuutusyhtiön vakuutusriskien pääomavaade oli 418 miljoonaa euroa. Merkittävimmät vakuustekniset riskit olivat asiakaskäyttäjätymis-, pitkäikäisyys- sekä kuolevuusriski. Asiakaskäyttäjätymisriski tarkoittaa sitä, että vakuutusnottajat käyttävät vakuutussopimuksiinsa liittyviä optioita yhtiön kannalta ennakoimattomasti negatiivisesti. Tämä asiakaskäyttäjätymisen ennakoimaton muutos kasvattaa yhtiön vastuuelkaa. Kuolevuus- ja pitkäikäisyysriskit tarkoittavat sellaista pysyvää, ennakoimatonta muutosta kuolevuuskehityksessä, että muutos vaikuttaa vakuutusyhtiön negatiivisesti kasvattaen vastuuelkaa.

Vuoden 2016 aikana toteutettiin työkyvyttömyysvakuutusten kannansiirto OP-Henkivakuutuksesta OP Vakuutukselle. Kannansiirron vaikutus henkivakuutusyhtiön riskiprofiiliin ja Solvenssi II vakavaraisuusasemaan oli merkitykseltään erittäin vähäinen.

31.12.2015 Keskinäisestä Henkivakuutusyhtiö Suomesta siirtyi OP-Henkivakuutukseen henkivakuutuskanta ja 31.12.2016 eläkevakuutuskanta, joista on muodostettu eriytetty taseet. Kantojen mukana siirtyi tulevien lisäetujen vastuuta, joka pus-kuroi näiden vakuutuskantojen markkina- ja asiakaskäyttäjätymisriskejä. Tästä johtuen näiden kannanluovutusten vaikutukset henkivakuutusyhtiön riskiprofiiliin ja Solvenssi II vakavaraisuusasemaan olivat vähäiset.

Markkinariski

Raportointihetkellä vakuutusyhtiön markkinariskien pääomavaade (Solvenssi II) oli 594 miljoonaa euroa. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan taseen markkinariskien tasosta ja valtuuttaa sijoitusorganisaation hoitamaan sijoitustasetta sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen omaisuusluokkakuvausten, perusallokaation ja riskili-miittien puitteissa.

Taseen markkinariskien sekä korko-, luotto-, ja volatiliiteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelu Solvenssi II -ympäristössä ja varmistumaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuutta. Yhtiön sijoitustoiminnan tärkein rajoite on Solvenssi II SCR-vakavaraisuussuhde, jonka tavoitetaso on 130 %.

Korkoriski

Markkinariskeista keskeisimmät ovat vastuuelan arvostukseen liittyvä korkoriski ja luottomarginaaliriski. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan korkoriskin suojaustasosta ja suojan liikkum rajoista. Hallitus valtuuttaa sijoitusorganisaation muokkaamaan korkosuojausta strategiansa mukaisesti vastaamaan muuttuvaa vastuuelan rakennetta vallitseva markkinaympäristö huomioiden.

Vastuuelan arvostukseen käytetään volatiliiteettikorjauksen sisältävää riskitöntä korkokäyrää ja siksi vastuuelan arvostusriskejä suojataan korkojohdannaisilla ja suorilla korkosijoituksilla. Yhtiön vastuuelka on euromääräinen ja siksi pääosa korkosijoituksista on euromääräisissä arvopapereissa. Varojen ja velkojen rakenteellista yhteensopivuutta korkoriskin ja myös luottomarginaaliriskin osalta seurataan vähintään viikoittain. Merkittävä osa korkoriskistä on suojattu. Korkoriskin hallinnassa yhtiön strategisena tavoitteena on suojata vastuuelan markkinaehtoinen korkoriski täysin 30 vuoteen asti. Yli 30

vuoden korkoriski jätetään avoimeksi, koska pitkiin vastuisiin liittyy epävarmuutta mallinnuksessa ja Solvenssi II –kehikossa pitkät vastuut arvostetaan Smith-Wilson –menetelmällä johdetulla käyrällä, joka vähentää yli 20 vuoden kassavirtojen kor-koherkkyyttä. Suojaamalla vastuuvelan korkoriski 30 vuoteen asti saavutetaan noin 90 % suojausaste Solvenssi II-kehikossa taattujen etujen vastuuvelalle. Sijoitussuunnitelmassa rajataan paralleelin korkoliikkeen minimisuojausaste samoin kuin ei paralleelit korkoliikkeet huomioivan korkoriskin minimisuojaustaso.

Korkoriskin hallinnassa huomioidaan myös tulevaisuudessa maksettavat asiakashyvitykset. Asiakashyvitysten huomioiminen laskee koko vastuuvelan korkoriskiä nykyisellä korkotasolla (-0,1 milj.€ /korkopiste), mutta kasvattaa konveksisuutta. Asia-kashyvitysten tuomaa vastuuvelan konveksisuus- ja volatiliteettiriskiä suojataan swaptioilla. Yhtiö on suojannut nykykorko-tasolla arviolta noin 30 % vastuuvelan volatiliteettiriskistä. Vastuun volatiliteettiriski muuttuu korkotason muuttuessa. Yhtiön korkosidonnaista tasetta voidaan käyttää sijoitussidonnaisen taseen katteen hallinnassa poikkeustilanteissa avoimen kokonaisriskin sulkemiseksi.

Osakeriski

Korkoriskin ja luottoriskin suojauksen jälkeen yhtiön taseen merkittävin markkinariski oli raportointihetkellä osakeriski. Mer-kittävin osa riskistä tulee epälikvideistä sijoituksista ja hivenen pienempi osuus pääomavaateesta tulee likvideiltä osake-markkinoilta. Osakeriskin kokonaisuutta hallitaan omaisuusluokakohtaisilla rajoitteilla, riskillisten sijoitusten maksimi-määrällä sekä sijoitussalkun kokonaisriskiä rajoittavalla maksimiriskitasolla. Osakeriskiä ei ole suojattu tarkasteluperiodin aikana.

Luottomarginaaliriski

Merkittävä osa yhtiön korkosijoituksista kohdistetaan hyvän luottolaadun joukkolainoihin, joilla haetaan maltillista tuottoa riskitietoisesti ja huomioiden vastuuvelan arvostuskäyrän mallinnuksen perusteena oleva alan keskimääräisen sijoitussalkun rakenne. Taseen nettomääräistä riskiä seurataan viikoittaisen taseriskien seurannan yhteydessä. Vakuutusyhtiöille asete-taan yhtiökohtaiset luottoluokituslimiitit. Riskistä ja pääomavaateesta merkittävin osa tulee hyvän luottolaadun joukkolai-noista. Spekulaatiivisen laadun lainojen osuus luottoriskin pääomavaateesta oli tarkasteluhetkellä selvästi pienempi. Sijoitta-mista strukturoituihin- ja arvopaperistettuihin luottoriskiä sisältäviin sijoitustuotteisiin rajoitetaan sijoitussuunnitelmassa. Näistä tuotteista on tehtävä tuotekuvaus ja pyydettävä riskienhallinnan lausunto. Tuotekuvaus ja lausunto tehdään kullekin tuotetyypille (ei esim. yksittäiselle lainalle).

Valuuttariski

Vakuutusyhtiön vastuovelka on euromääräinen ja siksi merkittävä osa sijoituksista kohdistuu euromääräisiin sijoituksiin. Valuuttariskillisiä sijoituksia toteutetaan hajautushyötyjen lisäämiseksi ja salkun hoidon tehostamiseksi. Yhtiön hallitus mää-rittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan valuuttariskin suojaustasosta ja suojan liikkumarajoista. Avoimen valuuttaposition suuruutta ja valuuttariskin määrää koko taseen tasolla seurataan säännöllisellä raportilla.

Kiinteistöriski

Kiinteistösijoituksia hyödynnetään sijoitussalkun riski/tuotto -suhteen parantamiseksi sekä tasaamaan sijoitusomaisuudesta kertyviä kassavirtoja ja arvostusten vaihteluja. Kiinteistösijoitusten suhteelliseen osuuteen sijoitusomaisuudesta vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden ja suhdannetilanteen kehitys sekä keskusyhteisön asettamat rajoitukset epälikvideille sijoituksille. Kiin-teistösijoitukset suunnataan kohteisiin, joita voidaan pitää sijoituskohteena pitkällä aikajänteellä. Suoria kiinteistösijoituksia oman markkina-alueen ulkopuolelle ei tehdä. Kiinteistösijoitusten määrää ja hajautusta säännellään tarkemmin yhtiökoh-taisissa sijoitussuunnitelmissa. Kiinteistöriskin maksimimäärää säädetään epälikvidien sijoitusten maksimirajoitteella. Kiin-teistöriskistä merkittävin osuus tulee suorista kiinteistösijoituksista. Epäsuorien kiinteistöjen osalta osa riskeistä käsitellään osakeriskimoduulissa puuttuvan läpivalaisutiedon vuoksi.

Luottoriski

Sijoitussuunnitelmassa hallitus määrittää toimivalle johdolle rajoitteet, joilla säädellään luottoriskin maksimimäärää. Vastapuolikohtaista riskiä ja luottoriskin maksimimäärän rajoittamiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisellä seurantaraportilla, jossa sijoitustoiminnan positiot läpivalaistetaan mahdollisimman tarkan tiedon saamiseksi vakuutusyhtiön luottoriskin määrästä. Keskittymäriskin pääomavaadelaskelma perustuu läpivalaistuun sijoitustaseeseen. Vakuutusyhtiöllä ei ole merkittäviä nimikohtaisia keskittymiä. Tarkemmat maa-, nimi- ja luottoluokituskohtaiset rajoitteet määritetään OP Ryhmän riskipolitiikassa. Kumulatiivisella luottoluokituslimiitillä varmistetaan, että hyvän luottolaadun lainoja on riittävän suuri osa korkosijoituksista turvaamassa vakuutusyhtiön pääoma.

Likviditeettiriski

Likviditeetti otetaan huomioon muodostettaessa sijoitusallokaatiota ja päätettäessä käytettäviä instrumentteja. Likviditeetin turvaaminen on tärkeää kaikissa olosuhteissa. Yhtiön koko sijoitusomaisuudesta merkittävä osa on normaalioloissa nopeasti muutettavissa käteiseksi, ja likviditeetti suhteessa vastuuvelan asettamiin likvidisyysrajoitteisiin on erinomaisella tasolla. OTC johdannaisten keskusvastapuoliselvitykseen siirtyminen lisää myös osaltaan likviditeettitarpeita.

Likviditeettiriskin määrää hallinnoidaan rajoittamalla epälikvidien maksimosuutta sekä arvostamalla vastuuvelka likviditeettiriskin huomioivaa Solvenssi II-arvostuskäyrää hyödyntäen. Solvenssi II-diskonttokäyrää muodostettaessa otetaan huomioon volatilitteettikorjaus, jonka taso on johdettu vakuutusyhtiöiden keskimääräisen joukkolainasalkun valtionlainojen ja euro-määräisten yritysainojen likviditeettipreemioista Solvenssi II-säädösten mukaisesti. Luottoriskipreemioiden leventyminen nostaa diskonttokorkoa ja laskee vastuuvelan markkina-arvoa. Näin arvostuskäyrän sisältämä volatilitteettikorjaus suojaa vakavaraisuuspääoman heiluntaa markkinahäiriöistä johtuvilta yritysainojen likviditeettipreemion levenemiseltä. Vastuuvelan herkkyyttä likviditeettipreemioiden liikkeille eli volatilitteettikorjausherkkyyttä suojataan suuntaamalla merkittävä osa sijoitussalkusta hyvän luottoluokan yritysainoihin ja valtionlainoihin. Taseen nettomääräisen luottoriskin vakavaraisuuteen kohdistamaa kokonaisriskiä sekä epälikvidien sijoitusten määrää suhteessa hallituksen määrittämiin rajoitteisiin seurataan osana säännönmukaista raportointia. Näiden lisäksi ryhmän riskienhallinta seuraa sijoitusten likviditeettiriskin määrää sijoitusten likvidointiaikajakautuksen avulla.

Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, että toiminnassa ei toteudu ennakoimattomia operatiivisia riskejä. Operatiivisia riskejä hallitaan tunnistamalla riskejä ja arvioimalla niitä sekä varmistamalla kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuutta ja riittävyttä. Riskikartoitukset toteutetaan kartoitettavan kokonaisuuden itsearviona.

OP-Henkivakuutuksessa operatiivisten riskien hallinnassa noudatetaan yhtenäistä järjestelmätuettua toimintamallia, joka mahdollistaa operatiivisia riskejä koskevan tiedon keräämisen ja riskien hallitsemiseksi toteuttavien toimenpiteiden suunnittelun.

Havaittujen riskitapahtumien kirjaamisen ja raportoinnin tavoitteena on varmistaa, että tapahtumat pystytään raportoimaan johdolle ja viranomaisille. Tavoitteena on myös kehittää toimintaa niin, että merkittävimmät riskitapahtumat vältetään.

C.2 Riskialtistumat

Taseen volatilitteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelu Solvenssi II ympäristössä ja varmistamaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasemaa.

Merkittävimmät riskit ovat markkinariski ja vakuutusriski. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan taseen markkinariskien tasosta ja valtuuttaa sijoitusorganisaation hoitamaan sijoitustasetta sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen omaisuusluokkakuvausten, perusallokaation ja riskilimiittien puitteissa. Sijoitussuunnitelmien hyväksymisen lisäksi hallitus valvoo yhtiön riskiaseman kehitystä ja toiminnalle asetettujen limiittien noudattamista.

Taseen markkinariskeistä merkittävin on vastuuvelan arvostukseen liittyvä korkoriski, josta on vuosia sitten rakennetun systemaattisen strategian mukaisesti suojattu noin 90 %. Suojauksen tehokkuutta seurataan viikoittain erilaisin menetelmin. Suojauksen tehokkuuden seurannan tueksi vastuuvelan markkinariskit replikoivat portfoliot mallinnetaan säännöllisin väliajoin vastaamaan vastuuvelan päivittyvää rakennetta. Taseen nettomääräistä riskiä sijoitusten ja vastuun markkinariskien osalta seurataan RiskManager-järjestelmällä tuotettujen vakavaraisuuspääoman riittävyttä testaavien riskisimulointien ja erilaisten stressitestin avulla. Korkoriskin suojauksen jälkeen merkittävimmät markkinariskit liittyvät osakemarkkinoiden arvonlaskuun sekä epälikvideihin sijoituksiin.

Varovaisuusperiaatteen noudattamista valvotaan kokonaisriskin rajoittamisen lisäksi myös yksittäisten sijoituspäätösten osalta. Sijoituksia toteutetaan vain hallituksen hyväksymiin tuotteisiin. Sijoitukset, joiden rakenne tai riskiprofiili poikkeaa oleellisesti sijoitussuunnitelmassa määritellystä omaisuusluokastaan, käsitellään uusina omaisuusluokkina tai sijoitustuotteina. Hallitus hyväksyy uudet omaisuusluokat ja sijoitustuotteet hyväksyntää varten tehdyn selvityksen pohjalta. Hallitus myös päättää uusien johdannaistuoteryhmien käyttöönotosta. Ennen johdannaisten käyttöönottoa laaditaan erillinen ohje kyseiselle johdannaiselle. Riskikeskittymiä rajoitetaan vastapuolikohtaisilla rajoitteilla. Lisäksi ääriskenaarioiden riskiä rajoitetaan korkosijoitusten luottoluokitusjakaumilla. Riittävän likvideetin varmistamiseksi epälikvidien sijoitusten osuutta kokonaisuudesta seurataan osana viikkoraportointia.

Yhtiön markkinariskitaso mitoitetaan siten, että yhtiön vakavaraisuus kestää voimakkaan omien varojen laskun ilman, että riskillisiä sijoituksia joudutaan myymään toimintaedellytysten turvaamiseksi. Salkun hajautustavoitteet tukevat markkinariskien hallintaa. Yhtiö analysoi jatkuvasti sijoitusmarkkinoiden tilaa sekä omaa vakavaraisuuttaan ja sopeuttaa sijoitussalkunsa riskitason tarvittaessa. Mikäli sijoitustoiminnan riskitasoa joudutaan pienentämään, yhtiöllä on valmius reagoida nopeasti eri johdannaistuotteilla, jonka jälkeen riskitasoa pienennetään hallitusti käteismarkkinoilla.

C.3 Riskikeskittymät

Vakuutusriskien osalta yhtiössä ei ole suuria riskikeskittymiä. Yksittäiset suuret henkilöriskit on jälleenvakuutettu määrättyjen limiittien ylittäviltä osin. Lisäksi jälleenvakuutuksella on pienennetty yhtiön riskiä asiakaskäyttäjymisen muutoksen suhteen.

Näin ollen suurimpia riskikeskittymiä OP-Henkivakuutuksessa ovat erityisesti samaan jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät yksittäiseen vastapuoleen kohdistuvat riskit. Yhtiön jälleenvakuutuksen toteuttamisessa noudatetaan sisäistä riskienhallinnan ja aktuaaritoimen ohjeistusta ja limitointia jälleenvakuuttajan laadulle sekä jälleenvakuutuksen riittävästä hajauttamisesta eri vastapuolille. Vastapuolikeskittymiä seurataan ja muutokset raportoidaan yhtiön johdolle.

Sijoitustoiminnan osalta yhtiöllä ei ole olennaisia yhteen vastapuoleen kohdistuvia riskikeskittymiä. Osakesijoitukset on hajautettu globaalisti eri sektoreille keskittymiä välttäen. Myös joukkolainamarkkinoilla nimikohtaisia riskejä seurataan säännöllisesti.

C.4 Riskienvähentämistekniikat

Vakuutusriskien vähentämistekniikoista merkittävin on huolellinen riskinvalinta ja riskienhallintapolitiikan huolellinen noudattaminen. Yhtiö on pienentänyt omalla vastuullaan olevaa vakuutusriskiä jälleenvakuuttamalla suuret yksittäiset vakuutusriskit sekä asiakaskäyttäjymisriskin. Jälleenvakuutukset suojaavat tulosta tehokkaasti heilahtelulta mahdollisissa ääritilanteissa mutta normaalitilanteessa niillä ei ole oleellista vaikutusta vakuutusliiketoiminnan tulokseen. Asiakaskäyttäjymisriskin jälleenvakuuttaminen myös vaikuttaa yhtiön vakavaraisuusasemaan, sillä riski asiakaskäyttäjymisen muutoksesta on osittain siirretty jälleenvakuuttajille.

Yhtiön vastuuvélka sisältää merkittävästi korkoriskiä, johtuen erityisesti vanhoista takuutuottoisista vakuutuksista. Korkoriskin suojaus sisältyy yhtiön sijoitusstrategiaan kts. kohta C.2.

Jälleenvakuutuksen tehokkuutta seurataan jälleenvakuutuksen vaikutuksella yhtiön vakavaraisuuspääoman tuottoon sekä jälleenvakuutusohjelman vaikutuksella yhtiön tulosvolatiliteettiin. Taseen korkosuojausten tehokkuutta seurataan viikottain.

Yhtiön pääomasuunnitelman mukaisesti riskiä voidaan vähentää tilanteessa, jossa vakavaraisuus on merkittävästi vaarantunut. Riskin vähentämistekniikoihin kuuluvat mm. sijoitussalkun riskillisyyden pienentäminen ja jälleenvakuutuksen kasvattaminen.

C.6 Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä

SII-vakuutusmaksuvastuu eroaa vastuuvelan kirjanpidollisesta käsittelystä. Solvenssi II:n vakuutusmaksuvastuu perustuu jäljellä olevaan vakuutuskauteen liittyviin kassavirtoihin. Kassavirroissa huomioidaan vakuutus sopimuksista aiheutuvat tulevat ja menevät kassavirrat. SII-vakuutusmaksuvastuu sisältää siten myös tulevat vakuutusmaksut minkä vuoksi vakuutusmaksuvastuu voi olla negatiivinen. SII:n vakuutusmaksuvastuussa huomioidaan vakuutusmaksujen lisäksi korvauksiin, korvausten hoitokuluihin ja muihin liikekuluihin liittyvät kassavirrat. Sopimusten odotettu raukeaminen huomioidaan vähentämällä vakuutusmaksujen kassavirroista sopimuksiin liittyvä kokemusperäinen raukeaminen sekä huomioimalla vakuutus- turvan päätymisen vaikutus korvauksiin ja muihin kuluihin.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä 31.12.2016 oli 490 miljoonaa euroa.

C.7 Stressitestit ja herkkyyshanalyysit

Skenaarioanalyysit

Henkivakuutustoiminnan pääomasuunnittelun tavoitteena on varmistaa ennakoivasti, että henkivakuutustoiminnalla on riittävä vakavaraisuus vakuutuksenottajien ja edunsaajien etujen turvaamiseksi, riittävä riskinkantokyky nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin ja odottamattomiin tappioihin nähden ja pääomat ovat tehokkaasti käytössä. Pääomasuunnitelma sisältää myös varautumistoimenpiteet vakavaraisuuden ylläpitämiseksi.

Henkivakuutuksen vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan osana yhtiön riski- ja vakavaraisuusarviota eri makrotalouden skenaarioissa (perus, kriisi, hidas, nopea ja yhdistelmä), joiden pohjalta on johdettu keskeiset laskentaoletukset (sijoitustoiminnan tuotto, korkotaso) vakavaraisuusaseman arvioimiseksi. Skenaarioissa makroekonomisten tekijöiden oletetaan vaikuttavan bruttokansantuotteen muutosten ja inflaatiotason kautta vakuutusliiketoiminnan volyymeihin sekä kulusuhteisiin.

Skenaarioita pl. perusura on lisäksi pahennettu stressaamalla katetta odottamattomilla henkivakuutuspesifeillä asiakaskäyttäytymisriskeillä. Odottamattomana asiakaskäyttäytymisriskinä on käytetty skenaariosta riippuen eri tasoista ylijäämäisen kannan massaraukeamista.

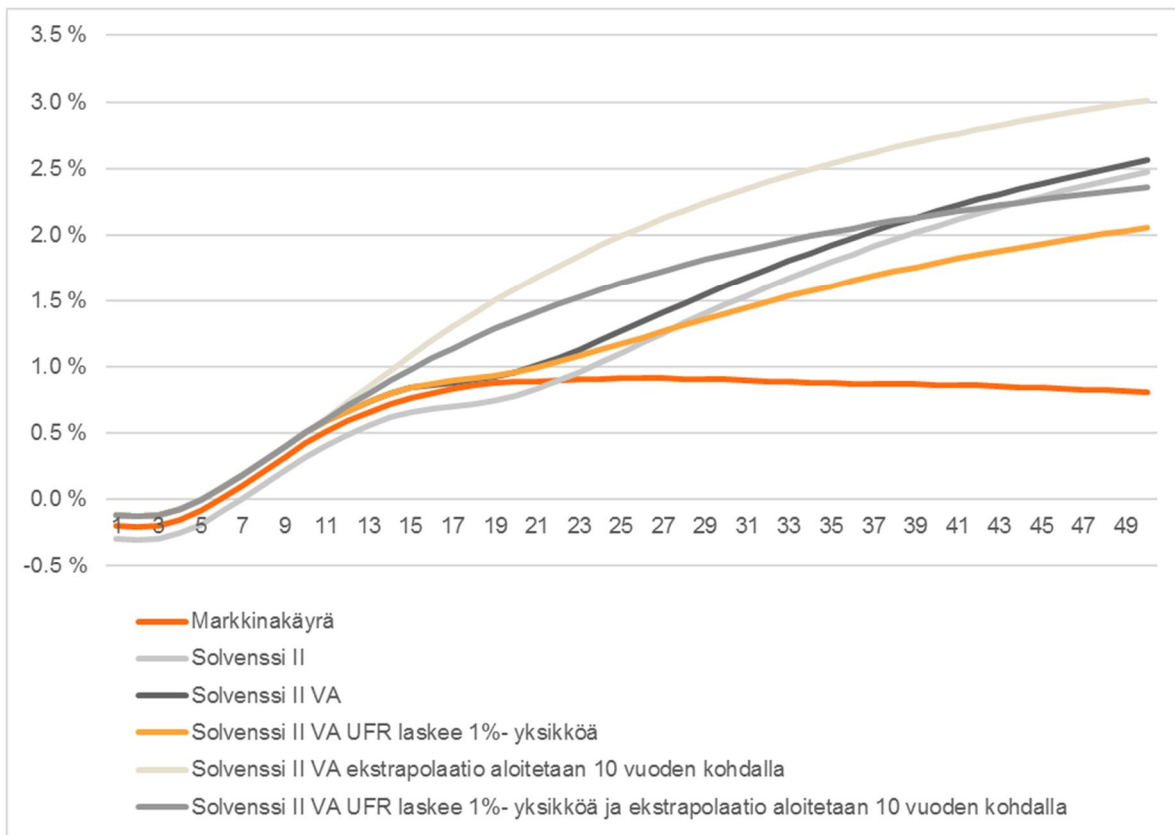
Skenaarioanalyysi toteutettiin syyskuun 2016 lopun tilanteesta ja skenaarioanalyysin tuloksena yhtiön vakavaraisuus ylitti vakavaraisuusvaateen ilman siirtymäsääntöjä kaikissa skenaarioissa.

Korkokäyrän herkkyyshanalyysi

SII korkokäyrä sisältää mukautuksia erityisesti koskien maturiteetteja 20:stä vuodesta eteenpäin. Maturiteetin 20 (last liquid point, LLP) korkokäyrän pisteestä extrapoloidaan korkokäyrää kohti ns. UFR (ultimate forward rate) tasoa. UFR on tällä hetkellä 4,2 %. Olennaisin vaikutus SII korkokäyrällä on SII-vastuuvelan arvoon. UFR tasoa ja LLP- maturiteetin vaikutusta tarkasteltiin kahdella erillisellä herkkyyshanalyysillä sekä näiden yhdistelmällä.

1. UFR:n taso tippuu 3,2 %:iin,
2. LLP siirtyy maturiteettipisteeseen 10 ja
3. Edellisten yhdistelmä.

Alla on esitetty eri korkokäyrät stressitilanteessa. Lähtötilanne on Solvenssi II käyrä. Lisäksi kuvassa on vertailun vuoksi markkinakäyrä. Vakavaraisuuden stressitesti on tehty tilanteesta 30.6.2016.

Herkkyytarkastelun seurauksena yhtiö täyttää edelleen vakavaraisuusvaatimuksen ilman siirtymäsääntöjä kaikissa analyseissä.

EIOPA:n stressitesti

EIOPA:n ja kansallisen valvojan lanseeraamat vakuutusyhtiöiden stressitestit toteutettiin kesällä 2016. Testissä muutos laskettiin tilanteesta 31.12.2015. Stressitesti sisälsi kaksi erilaista stressiskenaariota:

Double hit (DH):

- Stressattiin sekä sijoituksia että korkokäyrää.
- Ko. stressissä spreadit levisivät rajusti, mikä tarkoittaa SII-korkokäyrän osalta VA:n (volatility adjusterin) kasvua.

Vaikka peruskorkokäyrä oli ko. stressissä matala, SII-vastuiden diskonttaamiseen käytetty käyrä oli varsin korkea eikä stressi sen takia vaikuta merkittävästi omaan varallisuuteen. Stressitestin lopputuloksena yhtiö täytti vakavaraisuusvaatimukset ilman siirtymäsääntöjen vaikutusta stressin jälkeen.

Low for long:

- Stressattiin ainoastaan korkokäyrää, joka jäi varsin matalalle tasolle.
- Myös UFR laski ko. stressissä – nykyään UFR on 4,2 %, jota kohti korot konvergoivat 60 vuoden kohdalla (lähtien 20 vuodesta) ja tässä "Low for long"-stressissä tuo UFR-taso laski 2,0 %:iin.

Stressitestin lopputuloksena yhtiö täytti vakavaraisuusvaatimukset ilman siirtymäsääntöjen vaikutusta stressin jälkeen.

D. Arvostaminen vakavaraisuustarkoituksessa

D.1 Varojen arvostaminen vakavaraisuuslaskennassa

Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat vastuuvelan arvostuksesta sekä sijoitusomaisuuden arvostuserosta.

Sijoitusten arvostamista koskevat tiedot

Sijoitusomaisuuden olennaisin ero on tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuden oman varallisuuden välillä on arvostaminen käypään arvoon pääsääntöisesti IFRS perusteisesti. Sijoitusomaisuuden arvostuserot sisältävät myös vastuuvelan suojien arvon.

Rahoitusinstrumentit ja käypä arvo

Yhtiö arvostaa rahoitusinstrumentit standardin IAS 39 mukaan käypään arvoon. Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai jos ei ole toimivia markkinoita omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa (esim. OTC-johdannaiset), niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Arvostusmenetelminä käytetään asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttausko-roista, enneaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Epälikvideille tuotteille on tyyppillistä, että hinnoittelumallilla laskettu hinta poikkeaa toteutuneesta kauppahinnasta. Toteutunut kauppahinta on kuitenkin paras osoitus tuotteen käyvästä arvosta.

Kirjaaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä eli päivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on maa-alue ja/tai rakennus tai rakennuksen osa, joka omistetaan vuokratuoton tai omaisuuden arvonnousun hankkimiseksi. Myös sellaiset kiinteistöt, joista vähäinen osuus on omistajayhtiön omassa tai sen henkilökunnan käytössä luetaan sijoituskiinteistöiksi. Omassa tai henkilökunnan käytössä olevaa osuutta ei kuitenkaan lueta sijoituskiinteistöksi silloin, kun tämä osa on myytävissä erikseen.

Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka sisältää transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Myös rakenteilla olevat sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon edellyttäen, että käypä arvo on luotettavasti määritettävissä.

Jos vertailukelpoista markkinatietoa arvioitavaa kohdetta vastaavien kiinteistöjen toteutuneista kauppahinnoista ei ole saatavilla, käytetään liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn pohjana tuottoarvolaskentaa ja kohdekohtaiseen nettotuottoon perustuvia sisäisiä laskentamalleja. Tuottoarvon laskennassa hyödynnetään sekä OP Ryhmän sisäistä että ulkoista tietoa. Kohteen nettotuotto muodostuu vuokratuottojen ja hoitokulujen erotuksesta ja se perustuu voimassa olevien vuokrasopimusten mukaiseen tuottoon tai, sikäli kuin voimassa olevaa vuokrasopimusta ei ole, keskimääräisiin markkinavuokriin. Tuotoista vähennettävät kulut perustuvat pääosin toteutuneisiin kuluihin. Laskennassa huomioidaan myös oletus kohteen vajaakäytöstä. Tuottoarvon laskentaa varten markkinavuokra- ja kustannustasoista hankitaan tietoa OP Ryhmän oman asiantuntemuksen lisäksi ulkopuolisista lähteistä. Sijoituskiinteistöjen tuottovaatimukset määräytyvät kohteen käyttötarkoituksen, sijainnin ja kunnan/ajanmukaisuuden perusteella ja ne perustuvat riippumattoman ulkopuolisen Kiinteistötieto Oy:n asiantuntijan toimittamiin markkinatietoihin.

Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppaa- arvomenetelmällä perustuen vastaavanlaisten kohteiden toteutuneisiin kauppahintatietoihin ja keskusyhteisökonsernin sisäiseen asiantuntemukseen. Rakentamattomien tonttien arvossa on huomioitu arviointihetken kaavoitus- ja markkinatilanne. Merkittävimpien kohteiden käypä arvo perustuu ulkopuolisten, AKA-auktorisoitujen arvioitsijoiden laatimiin arviokirjoihin. Ulkopuoliset arvioitsijat käyttävät arviointinsa pohjana kassavirta-analyysia.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan nolnaan.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Varavoimalaitteet ja generaattorit	15 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Atk-laitteistot	3–5 vuotta
Autot	5–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskipäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Solvenssi II -taseen ja kansallisen tilinpäätöstaseen varojen ero 31.12.2016, milj.€

	Kansallinen tilinpäätöstase	Solvenssi II -tase	Ero
Aineettomat hyödykkeet	60		60
Verosaamiset	4	4	-
Sijoitukset	7 579	7 890	-311
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	9 168	9 142	26
Jälleenvakuutussaamiset	78	153	-46
Muut varat	684	720	-
Varat yhteensä	17 572	17 909	-255

D.2 Vakuutustekninen vastuuelka

Ensivakuutukselle lasketaan vastuuelka, joka on parhaan arvion ja riskimarginaalin summa. Paras arvio lasketaan huomioiden jälleenvakuutussaamisia. Riskimarginaali lasketaan huomioiden jälleenvakuutuksen riskiä puskuroiva vaikutus. Paras arvio on ajantasainen Solvenssi II-korkokäyrällä diskontattujen tulevien kassavirtojen nykyarvo. Paras arvio lasketaan deterministisesti lukuun ottamatta tulevien lisäetujen arvostamista, johon käytetään tilastollisia laskentamenetelmiä. Vastuuelan arvostuseroissa on huomioitu volatilitteettikorjauksen sekä vastuuelan siirtymäsäännön vaikutus.

Jälleenvakuutussaamiset kirjataan varoihin ja ne lasketaan samoin periaattein kuin paras arvio sillä lisäyksellä, että saamista vähennetään odotusarvo sille, että vastapuoli ei pysty maksamaan kaikkea saatavaa. Ensivakuutuksen velka ja jälleenvakuutussaamiset lasketaan samassa laskennassa, jotta taseessa olisi oikea määrä varoja. Yhteislaskenta tekee myös velan ja varojen kassavirrat yhtenäisiksi.

Kuvaus vakuutusteknisen vastuuelan arvoon liittyvän epävarmuuden tasosta

Vastuuelka on luonteeltaan ennustemalli, joka sisältää estimointi- ja malliepävarmuutta. Estimointiepävarmuutta vähentää hyvä korvausinformaation laatu, tilastoaineiston riittävä koko, huolellinen ja asiantunteva analysointi, analyysien vertaisarviointi sekä hyväksymismenettely. Suurin epävarmuus liittyy pitkäjänteisiin, elinikäisiin vastuita sisältäviin vakuutuslajeihin, johtuen pitkälle tulevaisuuteen toteutettavista ennusteista. Epävarmuus huomioidaan riskimarginaalissa Solvenssi II standardimenetelmällä.

Solvenssi II ja kansallisen tilinpäätösstandardin laadulliset erot vastuuelan arvostuksessa

Alla on kuvattu Solvenssi II vastuuelan ja kansallisen tilinpäätösstandardin mukaisen vastuuelan olennaiset arvostuserot.

Vastuuelan erä	FAS	Solvenssi II
Vakuutusmaksuvastuu	Kertynyt vakuutussäästö / Hinnoitteluperusteilla laskettu tulevien korvausten pääoma-arvo / Pro rata vakuutusmaksutulon perusteella.	Sopimukseen liittyvien tulevien korvausten ja kulujen pääoma-arvo vähennettynä tulevien saamisten pääoma-arvolla.

Alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu	Kertynyt vakuutusäästö	Sopimukseen liittyvien tulevien korvausten ja kulujen pääoma-arvo
Muut vahinkokohtaiset varaukset	Korvausmäärä ilman diskonttausta.	Kuten FAS, mutta kassavirroitettu ja diskontattu SII korkokäyrällä.
Riskimarginaali	Ei huomioida (pl. hinnoitteluun sisältyvä turvaavuus)	Vakavaraisuusvaateen (SCR) pääoman kustannukseen pohjautuva menetelmä.
Sijoitustoiminnan kulut	Ei huomioida.	Huomioidaan ja diskontataan.

Solvenssi II-vastuuelan arvostamisessa sovelletaan volatiliteettikorjausta sekä vastuuelan siirtymäsääntöä. Yhtiö täyttää vakavaraisuusvaatimukset myös ilman volatiliteettikorjauksen tai vastuuelan siirtymäsääntöä tai hyödyntämistä.

Volatiliteettikorjauksen vaikutus yhtiön vastuuelkaan ja omaan varallisuuteen on 44 milj.€, yhtiön vakavaraisuuspääoma-vaateeseen 15 milj.€ ja vähimmäispääomavaatimukseen 4 milj.€. Vastuuelan siirtymäsääntöä vaikutus yhtiön vastuuelkaan ja omaan varallisuuteen on 319 milj.€.

Solvenssi II-parhaan arvion ja FAS-vastuuelan arvo 31.12.2016 jaoteltuna Solvenssi II:n mukaisiin vakuutusluokkiin:

(Luvut M€)	Solvenssi II	Kansallinen tilinpäätös	Arvostusero
Ylijäämän jakoon oikeuttavat vakuutukset	7 116	7 363	247
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	8 725	9 204	479
Muut henkivakuutukset	151	173	22

Riskimarginaalin jakautuminen 31.12.2016 jaoteltuna Solvenssi II:n mukaisiin vakuutusluokkiin:

(Luvut M€)	Riskimarginaali
Ylijäämän jakoon oikeuttavat vakuutukset	227
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	114
Muut henkivakuutukset	1

Vastuuelan laskennassa sovelletut yksinkertaistukset

Yksinkertaistusta on mahdollista käyttää mm. silloin, jos menetelmä ei aliarvioi vastuuelan määrää eikä veloitteisiin liittyviä riskejä. Yksinkertaistuksen käyttö edellyttää arviota vakuutusveloitteiden taustalla olevien riskien luonteesta, laajuudesta ja monimutkaisuudesta sekä laadullista ja määrällistä arviota yksinkertaistetun menetelmän tuloksiin aiheuttamasta virheestä. Olennaiset yksinkertaistukset vastuuelan laskennassa on esitetty alla:

- Riskimarginaalin laskennassa käytettävä laskentateknikka (n. taso 2 yksinkertaistuksista). Tarkemman laskennan on arvioitu pienentävän riskimarginaalin määrää.
- Uusien vakuutus tuotteiden kohdalla hyödynnetään mm. samankaltaisten tuotteiden tilastohistoriaa sekä asiantuntija-arvioita, kunnes saadaan kerättyä riittävä tilastoaineisto sopimusten kannattavuudesta ja korvausten kehittymisestä.
- Vastuuelka lasketaan sopimusten suuren määrän takia homogeenisissa riskiryhmissä.

Muutokset vastuuelan laskennassa käytetyissä oletuksissa tilikaudella

Vastuuelan laskennassa käytetyt asiakaskäyttötymisoletukset päivitetään vuosittain, mutta niissä ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoden 2016 päivityksen yhteydessä, joten oletusten muutos ei vaikuttanut oleellisesti vastuuelan määrään.

Vastuuvelan profiili säilyi raportointikaudella vakaana. Suurimmat muutokset vastuuvelan tasossa johtuivat korkotason muutoksesta.

Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista

Lainan takaisinmaksuturvan riskit on jälleenvakuutettu suhteellisella jälleenvakuutuksella. Jälleenvakuutuksen kassavirroissa on huomioitu tämä jälleenvakuuttajalle kuuluva suhteellinen osuus sekä vakuutusmaksuista että korvauksista.

Massaraukeamisriskin jälleenvakuutuksen osalta perustilanteessa jälleenvakuutuskassavirroissa on huomioitu kahden vuoden vakuutusmaksut sopimuskauden mukaisesti. Massaraukeamisskenaariossa on lisäksi otettu huomioon jälleenvakuutuksesta saatava korvaus stressin toteutuessa.

Vastapuoliriskiosiossa on huomioitu jälleenvakuuttajien maksukyvyttömyyteen liittyvät riskit.

D.3 Olennaiset taseen ulkopuoliset varat ja velat, joita ei ole tehty ilmoitusta viranomaiselle lomakkeella S.03.01.

Muiden rahoitusvelkojen kuin vastuuvelan arvostus noudattaa kohdassa D.1 kerrottuja rahoitusinstrumenttien periaatteita.

Eläke-etuudet

OP Henkivakuutuksen työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan OP-Eläkekassassa ja joidenkin työntekijöiden lisäeläketurva joko OP-Eläkesäätiössä tai henkivakuutusyhtiössä.

OP-Eläkekassassa hoidetut eläkejärjestelyt työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeiden rahastoiduilta osin ovat etuus pohjaisia järjestelyjä. Vakuutusyhtiöissä hoidetut järjestelyt voivat olla joko etuus- tai maksupohjaisia. OP-Eläkesäätiössä hoidetut järjestelyt ovat kokonaisuudessaan etuus pohjaisia. Järjestelyjen etuus pohjaiset osuudet kirjataan taseeseen standardin IAS 19 mukaisina samoin kuin IFRS-tilinpäätöksessä.

Etuus pohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla. Eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Kauden verotettavaan tuloon perustuva verovelka lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyin, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Laskennallinen verovelka lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon kertymisen ansiosta on todennäköistä, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon ja vastuuvelan arvostuseroista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan.

Solvenssi II:n arvostuseroista aiheutuvat laskennalliset verovelat sisällytetään myös laskennalliseen verovelkaan. Arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verovelkoja ja -saamia ei netoteta. Solvenssi II:n arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamia ei kirjata.

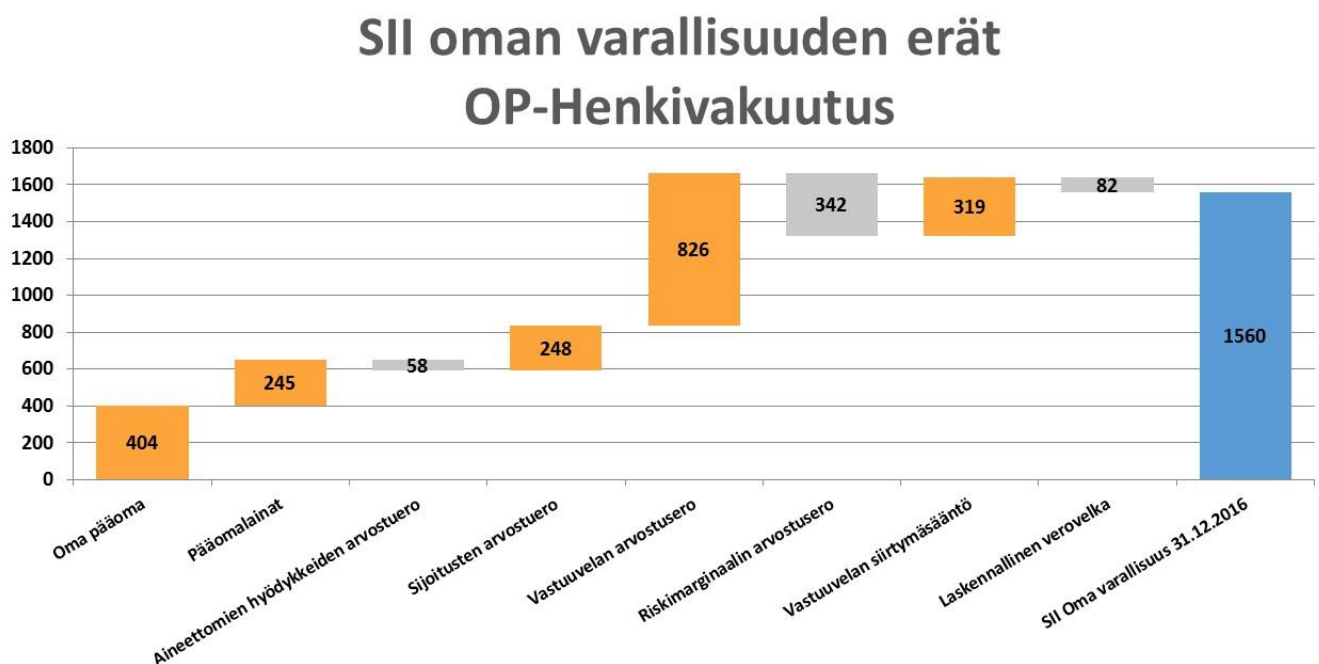
Ulkomaan rahan määräiset erät

Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euomääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

E. Pääoman hallinta

E.1 Oma varallisuus

Alla on kuva OP-Henkivakuutuksen kansallisen tilinpäätöksen oman pääoman eroista vakavaraisuustarkoitusta varten arvostettavaan omaan varallisuuteen verrattuna.

Olenneisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat vastuuvelan arvostuksesta sekä sijoitusomaisuuden arvostuserosta.

Pääomalainoista 10 miljoonan euron ja 45 miljoonan euron lainat ovat siirtymäsääntöjen mukaan Tier 1 kelpoisia, mutta ilman siirtymäsääntöjä Tier 3 kelpoisia. 190 miljoonan euron pääomalaina on Tier 2 kelpoinen sekä siirtymäsääntöjen mukaan että ilman siirtymäsääntöjä.

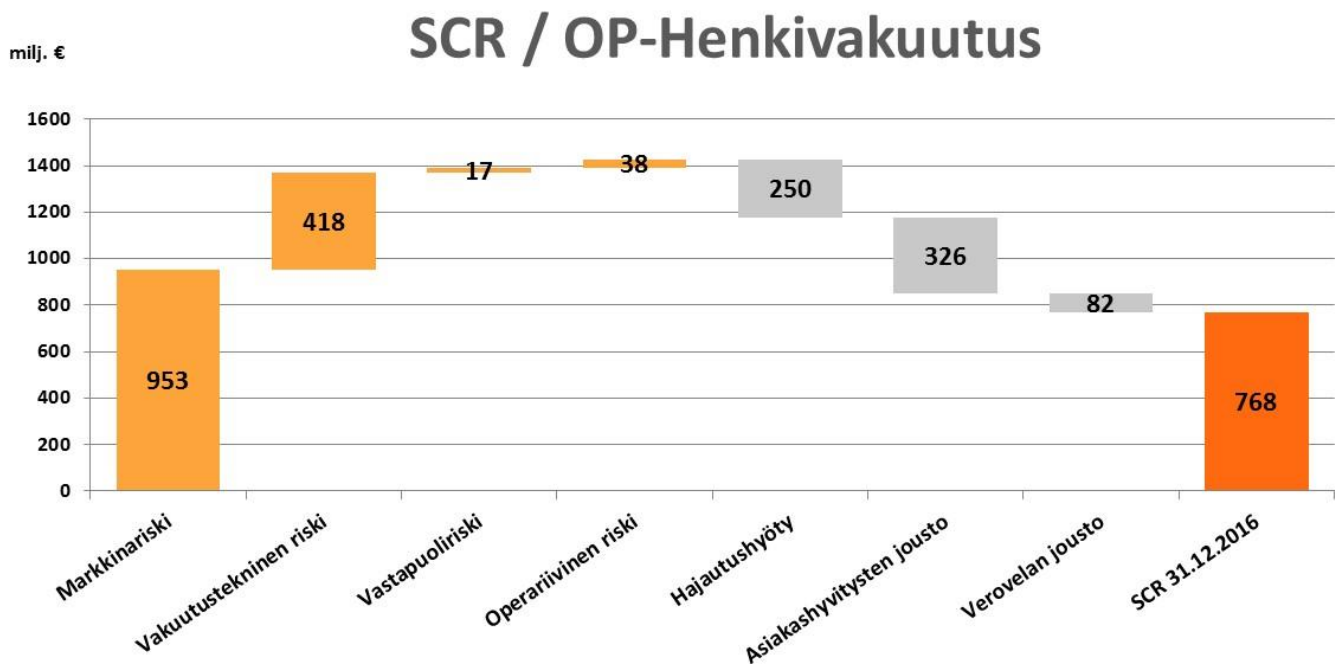
OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteiden mukaisesti Henkivakuutukselle laaditaan pääomasuunnitelma. Pääomasuunnitelma noudattaa OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmä –dokumentin ja OP Ryhmän pääomasuunnitelman linjauksia. Pääomasuunnitelma sisältää vakavaraisuuden tilanneanalyysin, vakavaraisuustavoitteet ja toimenpiteet, varautumissuunnitelman valmiustasojen ja ohjausmenettelyjen muodossa sekä skenaariolaskelmat pääomien riittävyyden arvioimiseksi. OP Osuuskunnan Group Control päivittää OP Ryhmän pääomasuunnitelman vähintään vuosittain OP Osuuskunnan johtokunnan vahvistettavaksi sekä ohjeistaa konserniyhtiöiden pääomasuunnittelun ryhmän pääomasuunnitelman linjausten mukaisesti.

Pääomasuunnitelman tavoiterajana olevan vakavaraisuussuhteen laskennan periaatteet on kuvattu kerran vuodessa laadittavassa vakuutusyhtiön riski- ja vakavaraisuusarviossa sekä sen liitteenä esitettävässä vastuullisen vakuutusmatematiikan selvityksessä.

Henkivakuutuksen tavoitteena on pitää Solvenssi II vakavaraisuussuhde (omien varojen suhde vakavaraisuusvaatimukseen, SCR) tasolla 130 % ilman siirtymäsääntöjen huomioimista. OP Ryhmän kannalta pääomia on tarkoituksenmukaista allokoida eri liiketoiminnoille niin, että pääomien käyttö optimoituu. Tämän vuoksi OP-Henkivakuutuksen vakavaraisuutta ei ole tarkoituksenmukaista maksimoida.

E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Alla on kuvattu OP-Henkivakuutuksen vakavaraisuuspääomavaatimus riskiosioittain raportointihetkellä:

Yhtiön vähimmäispääomavaatimus 31.12.2016 oli 305 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksessa ja vähimmäispääomavaatimuksessa ei tapahtunut oleellisia muutoksia vuoden 2016 aikana.

E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa

Yhtiö ei käytä duraatiopohjaista osakeriskialaosiota.

E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot

Yhtiö ei käytä sisäistä mallia.

E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen valmis

OP-Henkivakuutukselle on asetettu sisäiseksi tavoitteeksi vähintään 130% vakavaraisuussuhde ilman siirtymäsääntöjen huomioimista. Alla olevassa taulukossa on määritelty ne toimenpiteet, joita tavoitteen alittamisesta seuraa. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä riskiä, jonka mukaan vähimmäispääomavaatimusta tai vakavaraisuuspääomavaatimusta ei täytettäisi.

	TUNNUSMERKIT	SEURANTA	MAHDOLLISET OHJAUSMENETTELYT
VALMIUS-TASO	SII vakavaraisuussuhde %		
Normaali	$\geq 130\%$	Normaali kuukausi raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Toimitaan normaalien riskilimiittien ja sijoitussuunnitelman puitteissa.

Korotettu valmius	< 130 %	Tehostettu viikkotason tilanneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Arvioidaan tarvetta alentaa sijoitustoiminnan riskitasoa ja nostaa vastuuvelan korkoriskin suojaustasoa. Lisäksi arvioidaan mahdollinen pääomitustarve.
Varautumissuunnitelman käyttöönotto	< 110 %	Tehostettu päivätason tilanneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle.	Sijoitustoiminnassa riskitasoa alennetaan alle perusalkaation riskitason, vastuuvelan korkoriski suojataan vähintään vertailusalkun tasolle, pääomituksen valmistelu aloitetaan ja vakuutuskannan riskitason kasvua rajoitetaan.
Vakavaraisuuskriisi	< 100%	Tehostettu päivätason tilanneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle.	Sijoitustoiminnan riskitaso alennetaan minimiin, vastuuvelan korkoriski suojataan, pääomitustoimenpiteet käynnistetään välittömästi ja vakuutuskannan riskitasoa alennetaan aktiivisesti.

E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot

Muuta olennaisia pääoman hallintaan liittyviä tietoja ei ole.

Lisätiedot

Yhtiö käyttää vastuuvelan laskennassa siirtymäsääntöä, jonka vaikutus alenee vähintään vuosittain. Raportointihetkellä 31.12.2016 vastuuvelan siirtymäsäännön vaikutus oli 319 milj.€. Siirtymäsäännön vaikutusta alennettiin vuoden 2016 aikana lineaarisesti niin, että vuoden 2017 alussa siirtymäsäännön vaikutus oli samansuuruinen kuin edellisen vuoden lopussa.

Liitteet

1. Tase (S.02.01.02)
2. Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain (S.05.01.02)
3. Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuovelka (S.12.01.02)
4. Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset (S.22.01.01)
5. Oma varallisuus (S.23.01.01)
6. Vakavaraisuuspääomavaatimus, SCR (S.25.01.21)
7. Vähimmäispääomavaatimus, MCR (S.28.01.01)

Annex I
S.02.01.02
Tase

Varat

Aineettomat hyödykkeet
Laskennalliset verosaamiset
Eläke-etuuksien ylijäämä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)
Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimusten katteena olevat varat)
 Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)
 Omistussuodet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet
 Osakkeet
 Osakkeet – Listatut
 Osakkeet – Listaamattomat
 Joukkovelkakirjalainat
 Valtion joukkovelkakirjalainat
 Yrityslainat
 Strukturoidut velkakirjat
 Vakuudelliset arvopaperit
 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset
 Johdannaiset
 Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin
 Muut sijoitukset
Indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sijoitetut varat
 Kiinnelainat ja muut lainat
 Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus
 Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille
 Muut kiinnelainat ja lainat
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista :
 Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus
 Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta
 NSLT-sairausvakuutus
 Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja
 SLT-sairausvakuutus
 Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia
 Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus
Jälleenvakuutustalletteet
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta
Saamiset jälleenvakuutus toiminnasta
Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)
Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)
Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan
Rahavarat
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla
Varat yhteensä

	Solvenssi II - arvo
	C0010
R0030	0
R0040	3 651 125
R0050	127 407
R0060	32 548 418
R0070	7 890 424 733
R0080	267 271 902
R0090	
R0100	191 896 876
R0110	165 196 266
R0120	26 700 610
R0130	5 696 756 678
R0140	1 902 813 182
R0150	3 793 943 496
R0160	0
R0170	
R0180	1 574 415 882
R0190	119 352 309
R0200	40 731 086
R0210	
R0220	9 142 490 252
R0230	51 360 539
R0240	
R0250	
R0260	51 360 539
R0270	153 455 255
R0280	0
R0290	
R0300	
R0310	153 455 255
R0320	
R0330	153 455 255
R0340	0
R0350	
R0360	34 374 068
R0370	-1 220
R0380	141 228 311
R0390	
R0400	
R0410	361 907 796
R0420	97 798 000
R0500	17 909 364 685

Annex I
S.02.01.02
Tase

Velat

Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
 Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Indeksi- ja sijoitussidonnainen toiminta
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Ehdolliset velat
 Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka
 Eläkevelvoitteet
 Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet
 Laskennalliset verovelat
 Johdannaiset
 Velat luottolaitoksille
 Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille
 Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille
 Jälleenvakuutusvelat
 Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)
 Etuoikeudeltaan huonommat velat
 Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat
 Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat
 Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla
Velat yhteensä
Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat

	Solvenssi II - arvo
	C0010
R0510	
R0520	
R0530	
R0540	
R0550	
R0560	
R0570	
R0580	
R0590	
R0600	7 174 929 991
R0610	
R0620	
R0630	
R0640	
R0650	7 174 929 991
R0660	
R0670	6 947 588 125
R0680	227 341 867
R0690	8 839 717 562
R0700	
R0710	8 725 320 827
R0720	114 396 734
R0740	
R0750	0
R0760	3 734 674
R0770	
R0780	81 659 588
R0790	15 996 904
R0800	
R0810	
R0820	2 086 057
R0830	
R0840	29 885 821
R0850	245 000 000
R0860	
R0870	245 000 000
R0880	201 337 654
R0900	16 594 348 251
R1000	1 315 016 434

Annex I
S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuelva

	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus			Muu henkivakuutus			Vahinkovakuutus sopimuksiin pohjautuvat ja muuhun vakuutusvelvoiteeseen kuin sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Hyväksytty jälleenvakuutus	Yhteensä (muu henkivakuutus kuin sairausvakuutus, mukaan lukien sijoitussidonnainen vakuutus)
		Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset			Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset			
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Vakuutustekninen vastuuelva kokonaisuutena laskettuna										
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuelvaan										
Vakuutustekninen vastuuelva laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana										
Paras estimaatti										
Bruttomääräinen paras estimaatti										
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä										
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta										
Riskimarginaali										
Vakuutusteknisen vastuuelvan siirtymätoimenpiteen määrä										
Vakuutustekninen vastuuelva kokonaisuutena laskettuna										
Paras estimaatti										
Riskimarginaali										
Vakuutustekninen vastuuelva – Yhteensä										
R0010										
R0020										
R0030	7 116 224 901			8 725 320 827			150 747 528			15 992 293 257
R0080							153 455 255			153 455 255
R0090	7 116 224 901			8 725 320 827			-2 707 727			15 838 838 001
R0100	226 619 408	114 396 734			722 459					341 738 601
R0110										
R0120	319 384 305									319 384 305
R0130										
R0200	7 023 460 004	8 839 717 562			151 469 987					16 014 647 553

Annex I
S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvetka

	Sairausvakuutus (ensivakuutus)			Vahinkovakuutusopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Sairausvakuutus (hyväksyty jälleenvakuutus)	Yhteensä (SLT-sairausvakuutus)
	C0160	Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset C0170	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset C0180			
Vakuutustekninen vastuuvetka, josta on vähennetty	R0210					
Paras estimaatti tuotteille, jotka sisältävät takaisinosto-option	R0220					
Vakuutustekninen vastuuvetka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana						
Paras estimaatti	R0030					
Bruttomääräinen paras estimaatti						
Saamiset yhteensä jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikeaistuin ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	R0080					
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta	R0090					
Riskimarginaali	R0100					
Vakuutusteknisen vastuuvetkan siirtymätoimenpiteen määrä						
Vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	R0110					
Paras estimaatti	R0120					
Riskimarginaali	R0130					
Vakuutustekninen vastuuvetka – Yhteensä	R0200					

Annex I

S.22.01.21

Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset (vaiheittainen lähestymistapa)	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Nollatun volatiliiteettikorjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuuskorjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuuvelka	R0010	16 014 647 553	319 384 305		44 072 828	
Oma perusvarallisuus	R0020	1 560 016 434	-319 384 305		-44 072 828	
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	1 560 016 434	-319 384 305		-44 072 828	
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	767 667 151	0		15 293 414	
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0100	1 431 021 794	-317 020 861		-43 348 048	
Vähimmäispääomavaatimus	R0110	305 026 799	11 817 220		3 623 900	

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
Ylijäämävarallisuus
Etuoikeutetut osakkeet
Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
Täsmäytyserä
Etuoikeudeltaan huonommat velat
Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

Rahoitus- ja luottolaitoksiin oleviin omistusyhteyksiin perustuvat vähennykset

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

Oma lisävarallisuus

Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi
Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiset jäseniltä vaaditut lisämaksut
Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut
Muu oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitettuna	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	145 432 820	145 432 820			
R0030	0	0			
R0040	0				
R0050					
R0070	26 500 000	26 500 000			
R0090					
R0110					
R0130	1 143 083 614	1 143 083 614			
R0140	245 000 000		55 000 000	190 000 000	
R0160					
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	1 560 016 434	1 315 016 434	55 000 000	190 000 000	
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus

SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
MCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä
MCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

SCR

MCR

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja SCR:n suhdeluku

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja MCR:n suhdeluku

Täsmäytyserä

Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
Muut oman perusvarallisuuden erät
Vastaavuskorjauskantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien oikaisut

Täsmäytyserä

Odotettavissa olevat voitot

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitettui	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0500	1 560 016 434	1 315 016 434	55 000 000	190 000 000	
R0510	1 560 016 434	1 315 016 434	55 000 000	190 000 000	
R0540	1 560 016 434	1 315 016 434	55 000 000	190 000 000	
R0550	1 431 021 794	1 315 016 434	55 000 000	61 005 360	
R0580	767 667 151				
R0600	305 026 799				
R0620	203 %				
R0640	469 %				

	C0060
R0700	1 315 016 434
R0710	
R0720	
R0730	171 932 820
R0740	
R0760	1 143 083 614
R0770	490 417 698
R0780	
R0790	490 417 698

Annex I**S.25.01.21****Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) – Standardikaavaa käyttävät yritykset**

Markkinariski
 Vastapuoliriski
 Henkivakuutusriski
 Sairausvakuutusriski
 Vahinkovakuutusriski
 Hajautus
 Aineettomien hyödykkeiden riski
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta

Operatiivinen riski
 Vakuutustekniseen vastuovelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavan liiketoiminnan pääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta

Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

Vakavaraisuuspääomavaatimus**Muut tiedot SCR:stä**

Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
 Jäljellä olevan osan nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Vastaavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten

	Brutto-SCR	USP	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0100
R0010	952 981 567		
R0020	17 004 683		
R0030	417 573 527		
R0040			
R0050			
R0060	-250 258 787		
R0070			
R0100	1 137 300 990		

	C0100
R0130	38 232 741
R0140	-326 206 991
R0150	-81 659 588
R0160	
R0200	767 667 151
R0210	
R0220	767 667 151
R0400	
R0410	
R0420	
R0430	
R0440	

Annex I

S.28.01.01

Vähimmäispääomavaatimus (MCR) – Vain henkivakuutus- tai vahinkovakuutustoiminta tai jälleenvakuutustoiminta

Vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

		C0010	
MCR _{NL} Tulos	R0010		
		Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten/erillisyhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten osuudella) vakuutusmaksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta
		C0020	C0030
Sairauskuluvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0020		
Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0030		
Työntekijän tapaturmavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0040		
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0050		
Muu moottoriajoneuvovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0060		
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0070		
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0080		
Yleinen vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0090		
Luotto- ja takausvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0100		
Oikeusturvavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0110		
Matka-apuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0120		
Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus	R0130		
Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0140		
Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0150		
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0160		
Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0170		

Henkivakuutus- ja henkijälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

		C0040	
MCR _L Tulos	R0200	305 026 799	
		Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten/erillisyhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten/erillisyhtiöiden osuudella) kokonaisriskisumma
		C0050	C0060
Oikeuden ylijäämään sisältävät veloitteet – Taatut etuudet	R0210	6 796 840 596	
Oikeuden ylijäämään sisältävät veloitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet	R0220	402 623 103	
Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoitteet	R0230	8 725 320 827	
Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen)vakuutusvelvoitteet	R0240	-2 707 727	
Kaikkien henki(jälleen)vakuutusvelvoitteiden kokonaisriskisumma	R0250		19 228 164 484

Kokonais-MCR:n laskenta

	C0070	
Lineaarinen MCR	R0300	305 026 799
SCR	R0310	767 667 151
MCR:n enimmäistaso	R0320	345 450 218
MCR:n vähimmäistaso	R0330	191 916 788
Yhdistetty MCR	R0340	305 026 799
MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	R0350	3 700 000
	C0070	
Vähimmäispääomavaatimus	R0400	305 026 799